

HERKULES

TESTGYAKORLATI KÖZLÖNY.

MEGJELEN HAVONKÉNT KÉTSZER KÉPEKKEL.

Az „Achilles“ Sport-Egylet, az „Aradi Korcsolyázó-Egylet,“ a „Balaton-Egylet,“ a „Beregszászi Korcsolyázó-Egylet,“ a „Budapesti hegyvidéki turista-Egylet,“ a „Budapesti Korcsolyázó-Egylet,“ a „Budapesti Torna-Egylet,“ a „Budapesti Vasparipa-Egylet Előre,“ a „Budapesti Sport-Club,“ a „Debreczeni Korcsolyázó-Egylet,“ a „Debreczeni Torna-Egylet,“ az „Egyetemi Athletikai Club,“ „Első Magyar Vivó-Egylet,“ az „Érsekújvári Vivó- és Torna-Egyesület,“ a „Fertői Csónakázó-Társaság,“ a „Győri Csónakázó-Egyesület,“ a „Kassai Korcsolyázó-Egylet,“ a „Kolozsvári Athletikai Club,“ a Kolozsvári „Korcsolyázó-Egylet,“ a „Föv. Vivó-Club,“ a „Körmendi Athletikai Club,“ a „Kunszentmártoni Csónakázó-Korcsolyázó-Egylet,“ a „Magyar-Óvári Torna- és Vivó-Egylet,“ a „Magyar Velociped-Club,“ a „Marosvásárhelyi kerékpár-Egylet,“ a „Maros-Vásárhelyi Korcsolyázó-Egylet,“ a „Lévai Torna- és Vivó-Egylet,“ a „Lőcsei Korcsolyázó-Egylet,“ a „Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet,“ a „Nagy-Bányai Korcsolyázó-Egylet,“ a „Nagy-Enyedi Korcsolyázó-Egylet,“ a „Nagy-Kanizsa Torna-Egylet,“ a „Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet,“ a „Nemzeti Hajós-Egylet,“ a „Neptun Budapesti Evező-Egylet,“ az „Ó-Becsei Kerékpár-Egyesület,“ az „Ó-Budai Torna-Egylet,“ a „Pannonia Csónak-Egylet,“ a „Pécsi Athletikai Club,“ a „Pozsonyi Hajós-Egylet,“ a „Pozsonyi Torna-Egylet,“ a „Privigyei Korcsolyázó-Egylet,“ a „Rimaszombati Korcsolyázó-Egylet,“ a „Sátoralja-Ujhelyi Korcsolyázó-Egylet,“ a „Salgó-Tarjáni Vasparipa-Szövetkezet,“ a „Selmeczi Akadémiai Athleta-Club,“ a „Soproni Korcsolyázó-Egylet,“ a „Szabadkai Torna-Egylet,“ a „Szarvasi Korcsolyázó-Kör,“ a „Szegedi Csónakázó-Egylet,“ a „Szegedi Korcsolyázó-Egylet,“ a „Szegedi Torna-Egylet,“ a „Székely-Udvarhelyi Korcsolyázó-Egylet,“ a „Székesfehérvári Korcsolyázó-Egylet,“ a „Temesvári Korcsolyázó-Egylet,“ és az „Ujvidéki Kerékpár- (Bicycle-) Egyesület“

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

SZERKESZTI

PORZSOLT JENŐ.

PORZSOLT KÁLMÁN.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. minster ó nagyméltósága 47.020. számú rendeletével ajánlja e lapot Magyarország összes tanintézeteinek.

ÖTÖDIK ÉVFOLYAM.

BUDAPEST, 1888.

NYOMATOTT FRITZ ÁRMIN ÉS TÁRSA NYOMDÁJÁBAN.

TARTALOMJEGYZÉK.

Értekezések, vezérczikkek.

A disztornás. Porzsolt Benő	2. szám
A Herkules kitüntetése	11. sz.
Alvó egyletek. Perczel Kornéltól	8. sz.
A majálisokról. „Vén Athléta“	9. sz.
A saison testgyakorlata. Perczel Kornéltól	10. sz.
A testgyakorlatok barátaihoz	18. sz.
A torna szerek rövid elmélete. „Csapatvezető“	4. sz.
Az athletika Magyarországon. Kuskó Istvántól 9. és	16. sz.
Az elmúlt évad. Páris Benőtől	18. sz.
Az olvasókhöz. Szerk.	13. sz.
Az orsz. tornaszövetség és a kolozsvári athlé- tikai club. Kuskó Istvántól	5. sz.
Budapest hegvidéki turista-egylet. P. J.	15. sz.
Egy kis veszekedés. Pipacstól	3. sz.
Egyleti- és magán-versenyek. Löwinger Gyula	13. sz.
Előkészületek a tavaszi és nyári évadra. Nagy Sándortól	2. sz.
Felhívás Magyarország torna tanáraihoz	19. sz.
Haladunk-e? r. s.	2. sz.
Ifjúsági sport-egyletek. P. F.	20. sz.
Ingyen sport-versenyek. Parlaghy Kálmántól	10. sz.
Irány elvek. Perczel Kornél	24. sz.
Jó tanács. Dr. Latkóczy Ernőtől	4. sz.
Kirándulók figyelmébe. Schwanda Gusztávtól	20. sz.
Körlevél. Klem Mayer Aladár és Barthay Oszkártól	23. sz.
Magyarok győzelme Bécsben. Porzsolt Benőtől	12. sz.
Magyar velocipédezők országos egyesülete. Por- zsolt Jenőtől	17. sz.
Ötödik év. Porzsolt Kétmántól	1. sz.
Panasz Kuskó Istvántól	16. sz.
Sport kirándulások	6. sz.
Sport pavillon a bécsi kiállításon. Schwanda Gusztáv	11. sz.
Vidéki sport élet. Vermes Lajostól	19. sz.
? Porzsolt Kálmántól	7. sz.

Athletika.

A bécsi athleta versenyek. Schwanda Gusztávtól	9. szám
A kolozsvári atletikai clubból	14. sz.
A kolozsvári atletikai club évkönyve. —ő	20. sz.
A kolozsvári atletikai club IV. közgyűlése. Ko- lozsvary János	21. sz.
A kolozsvári atletikai club V-ik házi viadala. Kuskó Istvántól	23. sz.
A K. A. C. versenyei. Stampa Keresztély	19. sz.
A legujabb recordok. Schwanda Gusztávtól	6. sz.
A magyar athletikai club őszi verseny sorozata	17. sz.
A magyar athletikai club tavaszi verseny sorozata	8. sz.
A magyar athletikai club tavaszi viadala	10. sz.
A pécsi athletikai club. Liskay Bálinttól	5. sz.
A pécsi athletikai club őszi versenyei. Dr. Egry Bélatól	13. sz.
Athleta versenyek Kolozsvárott. Kuskó Istvántól	11. sz.
Az „Achilles sport egylet“ tavaszi viadala Palityon.	4. sz.
Az athletika dicsérete. Váró Ferencztől 11—12	13. sz.
Az első tourunk. Albert Károlytól	1. sz.
Az ökölvívás. r.	13. sz.
Bácskai sport élet. „Achilles“-től	3. sz.
Bécsi athleta versenyek	6. sz.
Gyalog kirándulás. Wurfer Lajostól	14. sz.
Gymnasialis torna-athleta-ünnepély. P. Gr.	12. sz.
Kolozsvári atletikai club versenyei. Br. Josika Gábor	7. sz.
Nyílt kihívás box-versenyre. Antal H. Jenő 11—13	13. sz.
Palicsi versenyek. „Achilles“-től	15. sz.
Tanulók versenye	20. sz.
Tavaszi athleta versenyek Kolozsvárrt. —ő	9. sz.
Távgyaloglás Budapestről Siófokra. Wurfer La- jostól	16. sz.
Verseny gyaloglás. Dr. Egry Bélatól	12. sz.
Versenygyaloglás Kolozsvártól Nagy-Enyedig J. S.	9. sz.

Csónakázás.

A »Bécsi amateur Regatta« sorozata	2. sz.
A csónakkázók téli gyakorlatai. Porzsolt Benő	21. sz.
A »Hunnia« csónak egylet. Barátosi Porzsolt Gyulától	8. sz.
A nemzeti Hajós egylet hirtokában levő verseny- díjak	9. sz.
A »Neptun« budapesti evezős egylet közgyűlése J.	22. sz.
A »Neptun« evezős egylet bécsi győzelméhez. Jules	13. sz.
A pozsonyi hajós egylet 1862-ben. Aixinger Lász- lótól	18. sz.
Bécsi Regatta. Bartay Oszkártól	12. sz.
Egy év a nemzeti hajós egylet életéből	9. sz.
Egy év a »Neptun« budapesti evezős egylet éle- téből	23. sz.
Távevezés Budapestről Siófokig. Pekár Gy.-tól 15—16	16. sz.
Szegedi csónakázó egylet. Nagy Gyulától	7. sz.

Életrajzok.

Buzogány Áron	5. sz.
Csáky Albin gróf	21. sz.

Kerék-korcsolyázás.

Kerék-korcsolyázás. Nagy Sándortól	6. sz.
---	--------

Korcsolyázás.

A Budapesti korcsolyázó egylet közgyűlése. Balogh Károlytól	20. sz.
A kolozsvári korcsolyázó egylet évi közgyűlése —ő.	23. sz.
A budapesti korcsolyázó egylet új pályája. Master	24. sz.
A korcsolyázás Kolozsvárt. Kuskó Istvántól	4. sz.
A pápai korcsolya egylet közgyűlése	2. sz.
A pécsi athletikai club titkári hivatalától. Dr. Egry Béla	14. sz.
A Soproni korcsolyázó egylet	5. sz.
Az I. ker. polgári kör korcsolya versenye. —t. —ő.	2. sz.
Bécsi korcsolya verseny sorozata	23. sz.
Budapest műkorcsolyázói. —t. —ő.	4. sz.
Egészségtani szabályok a korcsolyázók számára Tersánczy Józseftől	2. sz.
Egy év a budapesti korcsolyázó egylet életéből	20. sz.
Egy kis kritika. Egy műkorcsolyázó	6. sz.
Jég-sport a külföldön (képpel). Véghseő Károly	3. sz.
Korcsolya egyletek országos szövetsége. Balogh Károlytól	22. sz.
Korcsolyapályák a fővárosban P. Gy.	1. sz.
Korcsolyázási verseny. P. B.	2. sz.
Korcsolya-versenyek Budapesten. Porzsolt Gy- ulától	1. sz.
Minta program korcsolya-versenyekre	5. sz.
Palicsi korcsolyaversenyek sorozata	22. sz.
Rendezzünk korcsolya-versenyeket. Balogh Ká- rolytól	21. sz.
Szegedi korcsolya egylet. Nagy Gyulától	7. sz.
Uj találmány a korcsolyázás terén (képpel).	1. sz.

Torna.

A budapesti torna club disztornája. —ő.	6. sz.
A magyarországi torna egyletek szövetségének aradi ünnepei. Barátosi Porzsolt Gyulától 17—18	18. sz.
A magyar torna jubileuma	23. sz.
A nyitrai megyei vívó- és torna-egyesület. Dr. Szu- lyovszky Dezső	8. sz.
A »pozsonyi torna-egyesület« 1887. éve. Andrejczó Tivadartól	3—4. sz.
A soproni torna- és tűzoltó-egyesület	10. sz.

Előfizetési díj:

Negyedévre . . . 1 frt.
Félévre 2 frt.
Égész évre . . . 4 frt.

Egyes szám 20 kr.

Hirdetések felvételnek
a kiadóhivatalban.

HERKULES

TESTGYAKORLATI KÖZLÖNY

SZERKESZTİK

PORZSOLT JENŐ PORZSOLT KÁLMÁN

Megjelen havonként kétszer.

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:

Budapest, IV. kerület,
Belváros, Borz-utca
9. szám II. em.

Kéziratokat vissza nem
küldünk.

Bérmentetlen leveleket
nem fogadunk el.

Az „Achilles“ Velociped- és Csónak-Egylet, az „Aradi Koresolyázó-Egylet“, a „Balaton-Egylet“, a „Beregszászi Koresolyázó-Egylet“, a „Budapesti Kerékpár-Egylet“, a „Budapesti Koresolyázó-Egylet“, a „Budapesti Torna-Egylet“, a „Budapesti Vasparipa-Egylet Előre“, a „Budapesti Sport-Club“, a „Debreczeni Koresolyázó-Egylet“, a „Debreczeni Torna-Egylet“, az „Egyetemi Athletikai Club“, „Első Magyar Vívó-Egylet“, az „Érsekújvári Vívó- és Torna-Egyesület“, a „Fertői Csónakázó-Társaság“, a „Győri Csónakázó-Egyesület“, a „Kassai Koresolyázó-Egylet“, a „Kolozsvári Athletikai Club“, a „Kolozsvári Koresolyázó-Egylet“, a „Fővárosi Vívó-Club“, a „Körmendi Athletikai Club“, a „Kunszentmártoni Csónakázó-Koresolyázó-Egylet“, a „Magyar-Ovári Torna- és Vívó-Egylet“, a „Magyar Velociped-Club“, a „Maros-Vásárhelyi Koresolyázó-Egylet“, a „Lévai Torna- és Vívó-Egylet“, a „Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet“, a „Nagy-Bányai Koresolyázó-Egylet“, a „Nagy-Ényedi Koresolyázó-Egylet“, a „Nagy-Kanizsai Torna-Egylet“, a „Nagy-Kállói Koresolyázó-Egylet“, a „Nemzeti Hajós-Egylet“, a „Neptun Budapesti Evező-Egylet“, az „Ó-Budai Torna-Egylet“, a „Pannónia Csónak-Egylet“, a „Pécsi Athletikai Club“, a „Pozsonyi Hajós-Egylet“, a „Pozsonyi Torna-Egylet“, a „Privigyei Koresolyázó-Egylet“, a „Rimaszombati Koresolyázó-Egylet“, a „Sátoralja Újhelyi Koresolyázó-Egylet“, a „Salgó-Tarjáni Vasparipa-Szövetkezet“, a „Selmeczi Akadémiai Athleta-Club“, a „Soproni Koresolyázó-Egylet“, a „Szabadkai Torna-Egylet“, a „Szarvasi Koresolyázó-Kör“, a „Szegedi Csónakázó-Egylet“, a „Szegedi Koresolyázó-Egylet“, a „Szegedi Torna-Egylet“, a „Székely-Udvarhelyi Koresolyázó-Egylet“, a „Székesfehérvári Koresolyázó-Egylet“, a „Temesvári Koresolyázó-Egylet“ s az „Újvidéki Kerékpár- (Bicycle-) Egyesület“

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter ő nagyméltósága 47,020. számú rendeletével ajánlja e lapot Magyarország összes tanintézteinek.

A „Herkules“ előfizetési ára:

egy negyed évre . . . 1 frt.
fél évre 2 „
egész évre 4 „

Az előfizetési pénz a „Herkules“ szerkesztőségéhez (Borz-utca 9. sz.) küldendő.

Ötödik év.

Régi rossz szokása a lapoknak, hogy a maguk helyzetét az olvasóik előtt mindig rózsás színben festik le s gyakran megesik, hogy lap, mely egyik számában „kiterjedt olvasó közönséghez“ nagy hangon szólott, már a másik számban beadja derekát s „pártolás hiánya miatt“ megszűnik.

Mi a magunk részéről sohasem hódoltunk ennek a szokásnak; sőt minden negyedév elején őszintén elmondtuk, hogy a „Herkules“ anyagi támogatása nem elegendő, hogy önzetlen fáradozásainkat nem koronázta kellő siker, s talán épen ennek köszönhetjük, hogy ezt már négy éven át mindig elmondhattuk s elmondhatjuk most is az ötödik év elején.

Négy esztendeig nem csak anyagi haszon nélkül, hanem anyagi kár mellett kiadni és szerkeszteni egy lapot a testgyakorlatok, a testedző sport és a testgyakorlati oktatás érdekében, valóban oly munka, mely után bizonyára joggal fordulhatunk mindazon egyesületekhez, melyekben a testgyakorlatokat tanítják és azon közönséghez, mely a testedző sport iránt érdeklődik, — hogy lapunkat támogassák.

Annyival is inkább kérjük ezt a szíves támogatást,

mert a lap e számtól kezdve a szerkesztőség kiadásába ment át.

A lap előfizetési árát — a könnyebb és nagyobb elterjedtetés céljából felére leszállítottuk, ezentúl az előfizetési ár egy negyedévre csak egy forint; s ennek megfelelőleg természetesen a kiadási költségeket is redukáltuk, a mennyiben a lap nem úgy mint a mult évben hetenként egyszer, hanem havonta kétszer jelenik meg.

A mi a lap irányát illeti, ez marad a régi: általános testgyakorlati közlönyt szerkesztünk, mely az összes testgyakorlatoknak, a testedző sport minden nemének közlönye lesz, a testgyakorlatok saisonja szerint egymásután ismertetjük a koresolyázást, úszást, vívást, tornázást, labdázást, csónakázást, athletikát, velocipédeezést, kerékkoresolyázást, vitorlázást, lovaglást, vadászatot s mind azt a sportot, mely az emberi testet erősíti Terjesztjük a testgyakorlatokat a nagy közönség, a testgyakorló egyesületek és az iskolák körében, mert nézetünk az, hogy a testgyakorlatoknak a legnagyobb feladata épen az iskolákban van, szükséges tehát hogy éber figyelemmel kísérjük tanintézeteinkben a testgyakorlati oktatást.

Ez irányban kifejtett tevékenységünknek köszönhetjük, hogy egy részt Magyarország összes testgyakorló és sport egyesületei hivatalos közlönyül választották a „Herkules“ másrészt pedig hogy Trefort Ágost közoktatásügyi miniszter ő excelenziája lapunkat Magyarország összes tanintézeteinek rendeletileg ajánlotta.

Midőn tehát fölkérjük a művelt magyar közönség támogatását vállalatunk pártolására, fölkérünk egyszersmind mindenkit, hogy lapunkat a testgyakorlatok, a testedző sport és testgyakorlati oktatás körében észlelt mozgalmakról értesíteni sziveskedjék.

Porzolt Kálmán.

A miniszter rendelete a „Herkules” érdekében.

A vallás- és közoktatásügyi m. k. miniszter Trefort Ágoston ő nagyméltósága Magyarország összes tanterületi kir. főigazgatóihoz és kir. tanfelügyelőihez a következő iratot intézte:

A „Herkules” című testgyakorlati, közlöny szerkesztik Porzolt Jenő és Porzolt Kálmán, eddigi fennállása után olyannak bizonyult, mely a maga nemében szakirodalmunkban hézagot pótol, ennél fogva terjedése kívánatos.

Felhivom tehát czímet, hogy hátaskörében az iskolának s azok előljáróinak ajánlja a szaklap megrendelését. Az állami és államilag segélyezett iskolák megrendelhetik költségvetésükből. A felekezeti iskoláknak ajánlani lehet a megrendelést.

Kiterjed e jól szerkesztett szaklap első helyen a tornázásra, azután a korcsolyázás, csónakázás, vívás, velocipedezés stb. köreire.

Trefort s. k.

Torna-szabadgyakorlatok énekszóra.

Németországban egy jól felszerelt tornaterem berendezéséből el nem maradhat a harmonium, vagy a pianino. No minálunk erre ugyancsak sokára kerülhet

helyes egymásutánban a sor, mert előbb jó tornateremnek, jó szereeknek, jó szellőztetésnek stb. kellene lenni. Ugyanis a németek tornájában sem foglal el valami fontos helyet a szabad-, főleg a sorgyakorlatoknak zenére, énekszóval való végeztetése, de mégsem oly mellőzött, mint nálunk.

Azonban csak abban az egy esetben merném ajánlani a tornászoknak énekeltetését, ha a terem levegője a legtisztább, vagy még inkább csak a nyári tornaterem a szabadban, hol a gyakorlatok könnyebb betanítására is több a tér. Az ily gyakorlatok ugyanis már nem a testerősítést czélozzák, hanem csak a test-edzés elevevé tételére, inkább mulatságra szolgálnak, ezért elég tavasztól őszig gyakorolni.

A sorgyakorlatok, mint az egyszerűbb szabadgyakorlatok végezhetőek zeneszóra, vagy a tornászok éneklése mellett. Különösen azonban a sorgyakorlatok alkalmasak az éneklés mellett való kivitelre, mert a kargyakorlatokkal a tüdő különben is nagyon fárasztatnék.

A sorgyakorlatok előtt azonban be kell a tornászokat tanítani a járásban való éneklésre, és ezután igen fokozatosan a nehezebb rendgyakorlatokra. Alig lehet képzelni valami szebb tornász mutatványt, mint egy ily énekszóra végzett csinosabb rendgyakorlatot. Sőt a legegyszerűbb sorképzés is már hatásossá válik, nem vezénylésre, hanem énekszóra végeztetvén.

Az iskolai tornázásban a leginkább volna helyén az énekszó, de a legnagyobb baj nálunk az, hogy a tornatermek kicsinyek és porosak, meg hogy a heti két órai tornázás alatt vajmi kevés időt szabad ily inkább mulattató, mint edző tornázásra szánni. Így

TÁRCZA.

Az ember mint gép.

(Sport-tudományos tárcza.)

— No látom, hogy ma már ismét aranyos jó kedvében van és elfelejtette tegnapi pirongatásaimat.

— Ez csakis felfogás dolga, édes nagysám; jó kedvem megvan hála Istennek de a tegnapi szavait nem fogom elfelejteni soha. Sőt inkább ma is azon leszek, hogy tegnapi szavainak meggyőzőtlen és megczáfolhatlan bizonyítékát adjam. Tudom ugyan, hogy kockára teszem nagysád ama baráti érzelmeit, melyet irántam tanusítani méltóztatott.

— Oh, kérem szépen.

— De határozott számadatokkal akarom nagyságotat legyőzni... Hogyan, Ön már most ásítozik?

— „Számadatokkal akarom legyőzni”, — ha ez az egész napi terve, úgy csak illik ásítozni?!...

— Nem mondtam, hogy csak számokkal akarom legyőzni, hanem biztosítom, hogy a számítás sem mindig unalmas. Hát vajjon nem minden fiatal leány számításból megy-e férjhez?...

— Szemtelen! Czélzás akar lenni?...

— Oh dehogya, édes nagysám! Hisz Ön tudja, hogy én kedves férjét mindig tiszteltem és becsültem; hiszen a közmondás is azt mondja: tiszteld az aggkort. Sőt még azon lépését is jóváhagytam, hogy egy fiatal anglyalt — — —

— Halgasson; kezdje inkább tudományos értekezését.

— Hallgassak és kezdjek! Ez ugyan nem könnyű feladat; de megkísértem.

— Tehát Ön úgy látszik megmarad tegnapi állítása mellett, hogy az ember sem egyéb, mint a természet egy gépe?

— Nemcsak hogy megmaradok állításom mellett; de meg is akarom erősíteni. Mondtam tegnap, hogy minden calorikus gép bizonyos fűtőanyaggal jön azon helyzetbe, hogy erőt kifejtjen...

— Igen, és azt is mondta, hogy a legczélyszerűbb fűtőanyag a szén. De mondtam magának, hogy nem szoktam szén enni; tehát nem vagyok „calorikus gép!”

— Hátha mégis méltóztatnék minden 24 órában 0.2514 kgm. szén magához yenni?

— Mondja csak, bízik Ön ma is eszében? Mert olyanokat beszél, hogy én igazán — —

— Hagyja csak, édes nagysám; ne csöngessen. Ha esetleg bolond is volnék, a csendes fajtából való vagyok. Eressze el a csöngőt; helyezkedjék el ismét hintaszékébe és figyeljen. A vegyészek szigorú chemiai vizsgálatok alapján kiderítették, hogy az ember rendes tápszereivel 24 óra alatt a fönti mennyiségű szén veszi magához, anélkül hogy tudná. Ez a szén elég.

— Hát még mi?

— Kérem csak; nem minden égés megy végbe lángtünevényekkel. Ha vége van ezen lassú égésnek, vége van az életnek...

— Hát akkor az ember amolyan töltő kályha!

tehát főképp az egyleti tornázásnak volna feladata ezt a nálunk még alig ismert énekelve tornázást felkarolni.

A német tornafolyóiratok rendszeresen minden második számukban közölnek ily rendgyakorlatokat lerajzolva és a megfelelő éneket hangjegyezve. Mi e tekintetben oly szerencsések vagyunk, hogy csárdásunk dallama a legkitűnőbbben megfelel a torna-lépéseknek. — Hanem a fővárosi iskoláknál még az a baj is megvan, hogy szép időben sincs hová menjenek a fiúk az ily gyakorlatok végzésére, mert nincs nyári tornahely. Így tehát itt a tanítók lelkesülésére kell hivatkoznunk, hogy szép időben vigyék ki tanítványaikát a zöld mezőre, és ott énekelgetve tanítsák be a szebb sorváltozásokra. Azt hisszük, fáradságukat eléggé jutalmazni fogja a gyermekek öröme és a mutatvány kedvessége.

Sz. Kovács Mihály.

Korcsolyaversenyek Budapesten.

(Az I. ker. polgári kör Chirsten telki jégpályáján Január 8-án d. u. 3 órakor rendezett korcsolyaverseny.)

A Jury — miután nagyérdemű elnöke komlóskeresztési Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter hivatalos elfoglaltatása miatt — meg nem jelenhetett, Dr. Schvarzer Ottót kérte meg, hogy őt helyettesítse.

Az első nap versenye kedvezőtlen havazás mellett, de distingvált nézők előtt sportszerű gyorsasággal és példás rendben folyt le és a legszebb verseny anyagot producálta.

I. Megnyitó verseny. Táv 300 méter. (a pálya egyszer körül 260 méter.) Ezüst érem és tiszteletdíj az elsőnek, bronz érem a másodiknak. Nyitva

No hallja, maga ugyan jó tanítóm volna; hátha nincs mit fűteni?

— Akkor fuccs az egész gyönyörűség. De van ám a tápszerekben még más meleget fejlesztő anyag is; és ez a hidrogén, a melyből 24 óra alatt 0.01256 kgm. ég el.

— Hát aztán — jaj de nevetséges — lehet ezzel ezt a szobát becsületesen befűteni?

— Ezzel sokkal többet lehet! Mert ha 1 kgm szenet égetünk el, keletkezik 7050 caloria és 1 kgm hidrogén elégésénél keletkezik 34.500 caloria. És így 24 óra alatt az emberben $0.2514 \times 7050 + 0.01256 \times 34,500 = 2207$ caloria keletkezik. Már pedig ez tisztességes mennyiségű meleg!

— De hát miért nem érezzük ezt? Nézze, egészen hideg a kezem!

— Tegye csak ide az enyémbé. Úgy! Mire elvégeztem, majd melegebb lesz; mert én több szenet eszem.

— Hát meszet nem eszik? Haha.

— Nem. De nem kíváncsi, hogy ennyi meleg mennyi munkát képes végezni?

— Szégyenlem kérdezni; mert még ma kin se voltam szobámból s nem dolgoztam semmit.

— Hát az észjárás, hát a beszéd és minden legkisebb mozdulat nem munka? Élni annyi mint dolgozni és a nyugalom a halál.

— Ejnye beh jó! Hisz maga költő! Vagy lopta?

— Ezt véletlenül nem... Bizony, egy caloria képes 424 meter kilogram munkát végezni és így a

oly úrkorcsolázó pályatagok számára, kik még nyilvános korcsolyaversenyben első díjat nem nyertek.

Neveztek és indultak: Kiss Ernő, Broozér Mór, Ferdinándy Bertalan, dr. Makucz Arthur, Bischitz Imre.

Teljes gyorsasággal vezetett Kiss, vagy 100 méterig egy csomóban mind követették, ekkor Bischitz — ki a budai körfutásra nem igen trinirozott — felbukott és elmaradt; csak a szívós testalkatú Ferdinándy nyomozta ellenfelét, ki szép küzdelem közt ért be elsőnek.

Record: 1-ső Kiss $47\frac{2}{10}$ mp.

2-ik Ferdinándy $47\frac{3}{10}$ mp.

3-ik Broozér $47\frac{5}{10}$ mp.

II. Síkverseny. 800 mtr. Ezüst érem és tiszteletdíj az elsőnek, bronzérem a másodiknak. Nyitva magyarhoni úrkorcsolyázók számára.

Neveztek és indultak: Pásztory Győző, Faszberger József és Gresznaryk Aladár.

Record: 1-ső biztos futással Gresznoryk 2 p. $18\frac{1}{100}$ mp.

2-ik Faszberger 2 p. $23\frac{1}{100}$ mp.

III. Tanulók versenye. 300 mtr. Tiszteletdíj az elsőnek, másodiknak és harmadiknak. Nyitva oly 12—15 éves ifjak számára, kik egyuttal pályatagok.

Neveztek és az első csoportban indultak: Stoffer József, Harrer Ferencz, Pöszlinger Nándor, Hajnay Károly, Kis József, Jurmann Győző, Tóth József.

Érdekes volt a startot nézni, mint a „két éveseknél“ többször kellett sorakozniok, — végre egy csomóban a Jury páholya elé suhantak, — rögtön kivált a szikár növésű Stoffer, ki mindig nevetve szépen győzött.

A második csoport versenyénél indultak: Schubert Gyula, Halassy Lajos, Bénérd Emil, Alkér Lajos, Duma Béla, Ferdinándy Gyula.

Ugyanoly tömeges rohanás és többszöri felbukások után Ferdinándy és Halassy jutottak az élre, és a legszebb spurteléssel győzött Ferdinándy.

A később megfutott igen érdekes döntő küz-

kifejtett 2207 caloria 24 óránként végez $2207 \times 424 = 935768$ m/kgm. A tapasztalat pedig azt mutatja, hogy egy ember másodpercenként csak 10 kgm munkát képes végezni naponként 8 órát dolgozva. És ez összesen ad 288000 meter kgr.-ot. Ha tehát a hatásfokot akarjuk tudni, úgy kell $288000 : 935768 = 0.30$. Vagyis az összes magunkhoz vett szénmennyiség elégségi melegéből csakis 30% lesz munkára fordítva!

— És a többi hová lesz? Csak nem vész el?

— Részben elvész, mert testünk bizonyos melegmennyiséget kisugároz; a többivel pedig élünk. Élünk, élvezünk, gondolkodunk és mozgunk.

— Hiszen akkor mi nagyon rossz gépek vagyunk!?

— Óh nem; sőt az ember a világon létező a legjobb calorikus gép. Az ember a teremtés koronája! Vegye csak tekintetbe kedves férje (?) gyárában lévő gőzgépét! Az óránként és lóerőként 2 kgm. szenet fogyaszt. Tehát theoretikus munkája $2 \times 7050 \times 424 = 5978400$ volna és egy lóerő 75 met. kgr. másodpercenként és óránként kapjuk, ha még 60×60 -al szorozzuk. Ez ad 270000! És így eme jó gépnek hatásfoka $270000 : 5978400 = 0.045$ vagyis itt körülbelül csak 5% fordítatik munkára! Tehát a kedves férjének gépe nagyon rossz pl. önmagához hasonlítva, hogy messze ne menjek!

— No, hanem most jó lesz hallgatni! Különben...

Schwanda Gusztáv.

delemnél Stoffer lett az első, Record: $54\frac{5}{10}$ mp.

Jó második Ferdinándy $54\frac{3}{4}$ mp. Ferdinándy futása stilszerű, szép jövőt jóslok neki.

IV. Verseny hátrafelé. 300 mtr. Ezüst érem és tiszteletdíj az elsőnek, bronzérem a másodiknak. Nyitva minden úrkorcsolyázó számára.

Neveztek és indultak: Pásztor Győző, Broozzer Mór, Wein Dezső.

Wein szabályos és soha el nem hibázott futással — alig emelve fel lábait a jégről — mindig vezetett és nehézkes ellenfelét Broozert játszva verte le. Pásztor messze maradt.

1-ső Wein 1 p. $\frac{5}{10}$ mp.

2-ik Broozzer 1 p. $\frac{16}{100}$ mp.

V. Nagy távverseny. 2400 mtr. Ezüst érem és tiszteletdíj az elsőnek, bronzérem és tiszteletdíj a másodiknak, bronzérem a harmadiknak. Nyitva magyar-honi úrkorcsolyázók számára. A tavali hölgyek díjának nyertese 50 mtr. térhátránnyal indul.

Neveztek és indultak: Dürr Károly, Gresznaryk Aladár, Richter Antal, ifj. Sándy Gyula, Pirovich Aladár, (ez utóbbi 50 méter handicappal, hátrább.)

Roppant érdekléssel néztünk e verseny elé, vajjon az új Excelzior Halifax híres mestere győzni fog-e az idén is. Pirovich erre a versenyre megint egy specialis új svéd szerű korcsolyát szerkesztett, de biz hiába, mert Dürrt nem tudta volna egyenlő távon sem lefutni.

Dürr zömök erőteljes ifjú, egyenletes, nyugodt hosszú lépésekkel; mind végig játszva vezetett és nyert.

Record: 1-ső Dürr 7 p. $18\frac{1}{4}$ mp. 2-ik a hasonlóan szépen futó Gresznaryk, 7 p. $19\frac{1}{4}$ mp. 3-ik Sándy 7 p. 25 mp. Pirovich csak 4-iknek ért be és csak egy ellenfelét tudta behozni; — tán nem volt teljes conditióban?

Jövőre ki lehetne tűzni arany éremmel a bajnokságot is! Ez a derék egyesület most már kiérdemelt joggal osztogathatná a legnagyobb érmeiket is.

Következett 10 percnyi pihenés után a hölgy világ előtt legérdekesebb bukóverseny.

VI. Akadályverseny. 550 mtr. Ezüst érem és tiszteletdíj az elsőnek, bronzérem a másodiknak. Nyitva magyar-honi úrkorcsolyázók számára. Akadályversenyben első díjat nyert pályázók 20 mtr, két vagy több ily díjat nyertek 30 mtr. térhátránnyal indulnak. Négy akadály 1.50 mtr. széles, 0.40 mtr. magas maximális méretekkel.

Neveztek és indultak: Soltész József, Wein Dezső, Chathry Szaliesz, Lintner Géza, Kelety Gábor, Alkér Ernő.

A Jury páholyától nem messze fekvő első hóakadálnál már megtörtént a sok gyengéd szív által rettegett tömeges bukás, — de az aczélmok újra felpattantak és kettőzetett hévvel törtek elő.

A második akadálnál már a kipróbált legjobb erő Wein biztosra vette a győzelmet, még teljes pflegmával vissza-vissza is nézegetett. A kis Kelety — bár egyszer ő is felbukott, lankadatlanul haladt, de már csak 2-ik lehetett.

1-ső Wein 1 p. $47\frac{1}{2}$ mp.

2-ik Kelety 1 p. 48 mp. alatt.

Wein volt az első verseny hőse.

A 200 frtot érő 8 tiszteletdíj lelkes óvatiók között osztatott szét s utána magnum áldomás volt.

Porzsolt Gyula.

Az első tourunk.

(Velocipéden.)

(Vége.)

Társam vesztett. Hátra néz, s engem a porban heverni lát, visszafordítja gépét s közelít.

„Quittek vagyunk“ — mondtam, én is túl vagyok már az első esésen. Fölkeltem. Bal lábamra alig tudtam állani. Fájt. Gépem fölemelem, de a bal kormányrúdjá kezembe marad. Eltört.

Valami nehezen spárgával, dróttal annyira helyre hozom a gépem, hogy egy félórai idővesztés után elindulásra készen állok.

A felülés nem akar sikerülni. Lábamon az alsó izmok dagadtak voltak. Alig tudtam mozgatni. Társam segít felültetni. Akkor a kormányrúd lazán állása annyira zavarba hoz, hogy gépemről le kellett ugranom. Megigazitottam.

Tovább mentünk. Társam vígan vezetett. Én csendesen követtem s búsan gondoltam éjjeli álmomra. Minden emelkedésnél le kellett szállnom gépemről s ez rendkívül fárasztott.

N.-Enyed előttünk. Én összeszedem minden erőmet. Elfelejtettem fájdalmamat, rossz kormányrudamat s társamat nem sokára utolérem. A város végén egymást biztatva, új erővel tőlünk kitelhetőleg gyorsan haladtunk be Nagy-Enyed városába, d. e. 11 órakor.

Szüleim már vártak. A rég nélkülözött pihenés mind kettőnknek jól esett. Legelső dolgunk volt gépeimet a lakatoshoz szállítani és annak eltört részét megcsináltatni.

Lábam borzasztólag kezdett dagadni a pihenés közbe. Eczetes vízzel folyton csillapítottam a fájdalmat.

A délután nagyrészt pihenésre fordítottuk. Társamnak d. u. a város nevezetességeit mutattam meg. Bethlen tanodát, közkorházát, s az ujonnan épült honvédlaktanyát.

Sétánk után ismerőseimmel találkoztam, kik szerfelett bámulták a gépet. Egész előadást kellett tartanom annak szerkezetéről.

Volt mende-monda. Az öreg asszonyok összesűgtak kifundáltak, hogy mi a hegyek körül jövőnk, hol fellelgy kunyhónk van s merre járunk áldásos esőt csinálunk. Mások meg komédiásoknak tartottak. Sőt akadt oly vakmerő is, ki nem átalotta mngkérdezni, hogy mikor kezdjük meg az előadást.

A tovább utazás másnap kora reggelre lett elhatározva.

Lábam, és társam feje a pihenés után egészen meggyógyult.

Julius 3-ikán reggel 6 órakor megindultunk a városon keresztül, gépeinket vezetve a „Kakasdombon“ keresztül a gyulafehérvári ország-útra.

Rövid utunkon a város utcán lézengő gyermekei nagyszámmal kísérték. A „Kakas domb“ már tele volt ismerőseinkkel, kik epedve várták a furcsa utazás kezdetét.

A nevezett domb tetején gépeinkre ültünk s mint madár gyorsan rohantunk le a meglehetősen meredek lejtőn. Az út a legkitünőbb karban van tartva, még elszórt kavicsot nem lehetett látni.

Elvezetett nyomkodtuk a pedálokat s gyorsan haladánk az uton. $\frac{1}{2}$ 8 órakor Tövis falvát értük el, hol nagyon keveset pihenve a „Nép kertben“ — sörrel oltánk szomjunkat.

A hőség még nagyobb volt mint az előző nap. Gépeinket újra olajozva útnak indultunk.

Töviset elhagyva, az út nagyon sokat kanyarodik. Mindenütt szántó-földek mellett vezetett.

Az útszéli csárdák s tanyák egymástól alig 2—3 klm.-nyire vannak. 10 óraker már feltűnt a gyulafehérvári várban épült katolikus egyház tornya.

Alig egy órányira Gy.-Fehérvártól egy hídon vezetett keresztül az országútja. A híd bal oldalán egy oláh szekere állott. Lovait féken tartva. Mi a jobb oldalára tértünk s mit sem sejtve meglehetősen gyorsan haladtunk rajta keresztül.

A híd végén porondozva volt. Bele hajtottunk. Előbb én, utánam társam. Gépem nagy kerekét mintha valaki megfogta volna, egyszer csak ingadozni kezd, s én a homokon térdelek. Oldalt dőltem. Társam bár látta eldőlésemet, de nem volt ideje gépjéről leugrani — megcsinálta a második főt.

Sérülés nem volt.

Gépre! Magunk után hagyva a bámuló parasztot, ki mosolygott és nem akart hinni szemeinek. Mit gondolt? Nem tudom

A hídtól 2 klm.-nyire már a városban voltunk. Gyulafehérvárnak külvárosa utcái nincsenek kövezve. A belvárosban a kövezet egyenletes és így géppel járható is. D. e. 11 óraker gépeinket az első szállodába („Európa“) vezettük.

Az ebéd utáni pihenés helyett megnéztük a város nevezetességeit.

A várat. Fegyvertárt. A Bathianyi-féle csillagdat és a nagykönyvtárt. A püspöki lakot.

Az anya egyházat s benne, a nagy Hunyadiak sír feliratát. Izabella, Ferdinánd s Corvin J. sírját. A várban a fejedelmi házat — most laktanya — s a vár rejtettebb helyeit, ágyuit, védsánczait s a régi pénzverő házat. E város helyén és környékén terült el a régi római „Apulium“ — Még maig is látható az ásások helyén a rómaiak által ásott sánczok, épületek és vízvezetékeik. A város a várat félkörben veszi körül. A várban minden második ház katonai laktanya.

A várost körülményesen megnéztük. Készülődést tettünk a tovább menetelre. Lámpáinkat kitisztítottuk.

Délután 6 óraker búcsút véve a várostól gépeinken gyorsan haladtunk a pompás országúton.

Az út egy darabig a mindenütt a vasuti vonal mellett vezetett keresztül. 5 klm távolságra már egy kis falun hajtottunk keresztül, neve Marosportus. E falu „Apulium“ kapujának helyén épült. Itt is igen sok régiséget kapnak.

Az út kitűnő. A meleg kezd alább hagyni. Az eget könnyű bárány felhők borítják. Az alkony kellemes volt.

A legjobb kedvvel s minden fáradság nélkül értük el 2 órai szakadatlan hajtás után Alvinczet.

E falu körül fekszik a híres „Kenyér-mező.“ Alkenyér községhez közel, a vetések közt látszik egy kevés rom, mely egy régi dicsőségnek romladozó maradványa. A határon még maig is igen gyakran fordulnak elő esetek, hogy az eke fegyver darabokat vet föl.

Alvinczen 1 órát pihentünk. Az alkony már esthez közeledett. Siettünk.

Gépünkön gyorsan hagytuk el Alvincz községét.

A hosszas nyeregbe ülés kényelmetlen kezdett lenni. Gyorsaságunk mindinkább kezdett fogyni. Útközben minden félóraker le kellett szállnom a gépemről.

Az út Alvinczen túl mind rosszabb kezd lenni. Benczencz községét alig érintők. Nem voltam képes tovább gépemen ülni. Lábaim zsibbadni kezdettek, hajtásom gyengült.

Társam folyton biztatott és reménnyel töltte el.

Benczencznél, Szászvárostól 10 klm.-nyire felhagytam a hajtással.

Gépetem vezetve gyalogoltam 10 hosszú kilométert. Társam is követte példámat. Gyalogolt ő is az én kedvemért.

Végre 11 óraker elértük Szászvárost. Társam szüleihez szálltunk.

Az éji pihenés helyre hozott.

Másnap a város nevezetesebb részeit jártuk el.

Czélunknál voltunk. A kitűzött célt 117 klmétert megtettük. S ha leszámítjuk a pihenési időt.

11 óra alatt tettük meg.

Még rossz eredménynek is gyenge, de fölveve, hogy egy havi gyakorlattal, beleszámítva a tanulási időt is, az elért eredményhez nem csekély bátorság kellett.

Csak a kezdett nehéz, a többi jönni fog! Bár gyenge s talán satnya lett az első szülött, mégis örömmel gondolok mindig reá.

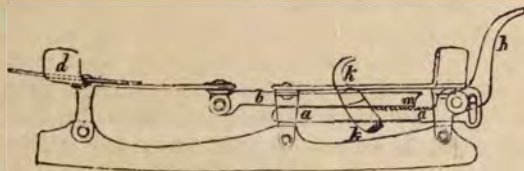
Albert Károly.

Uj találmány a korcsolyázás terén.

(Uj korcsolya megerősítési mód.)

— Képpel —

A legnagyobb szerencsétlenségek támadhatnak a korcsolya rossz felcsatolásából, ezért igen érdekesnek tartjuk egy berlini gépésznek következő felcsatolási tanulmányát olvasóinkkal képben is megismertetni:

A talpzáró d) összeköttetésben áll a b)-nél levő lábfejszorítóval, melylyel egyidőben szorítja a fejet a sarokzárral az m)-nél levő fogantyúnál fogva, mely a)-nál a húzórudon nyugszik. A sarkot a h)-nál levő rúd megfeszítetvén k) erősen beszorítja. Az egész felcsatolás egy fogásra történik.

Korcsolyapályák a fővárosban.

Téli életünk világvárosias színben ragyog, sugárútunk és kör-útjaink hó mezeit, a csilingelő szánok ezrei tarkítják; szép világunk és Jeunes-doreé-k elemükben vannak, mert Jakson-Hayn és Halifax jeges védszentjeinknek ma már tizenhat jégpályán áldozhatnak. Ime felsoroljuk őket.

A főváros balpartján:

1. A „Budapesti korcsolyázó-egylet“ városligeti régi korcsolya pályája. E gazdaság egyletben már 3000-en felül állanak a tagok, főrangú, gentry, bankár és hivatalnoki elite közönségünk cremjével. Villanyfény, naponként katonazene, livrés inas és korcsolya-kötő sereg, korcsolya-palota, kényelmes buffet, melegedő szalonok, jeles elnök, erélyes választmány és buzgó igazgató, gyönyörű hölgy közönség: ime rövid vonásokban első egyletünk. Ünnepeleinkről és jelesebb korcsolyázóinkról közelebb bővebben.

2. Ugyanezen egyletnek 20,000 frton felüli költséggel a városligetben berendezett mesterséges jégpályája. Tán nagyobb versenyekre fogjuk használni. Szébb és nagyobb a bécsinél, de a jég képzéssel és a csarnok építéssel elkéstem. Ez csak jövőre fog beszélteni magáról.

3. A városligeti tó bérleti jégpályája. Az egyleti pálya tözsomszédságában jó karban, zenekarral Olcsóbb multság, a kisebb iparos és kereskedő világ kedélyes találkozó helye.

4. A városligeti tó 2-ik olcsóbb bérleti jégpályája a plebs és az apró szentek részére igen alkalmas.

5. Az állatkert jégpályája. Festői környezet, olcsó korcsolyázás, jó jég, közepes publikummal.

6. A „Nemzeti torna egylet jégudvara. Mesterséges kis pálya, leginkább a mágns ifjúság tanuló helye, ügyes vezetés, teljes kényelemmel, zene nélkül.

7. Az Orczy-kerti bérleti jégpálya. Igen jó karban tartott jég, kezdetleges ruhatár. Olcsó, de regényes helyen való korcsolyázás. Kisebb versenyekre igen alkalmas, zene nincs.

8. Botánicus kerti tó. Zárt pálya, mely nagyobb társaságot érdemelne.

9. A városligeti „Gólyán“ túlfekvő jégtermelő mező. Tükör síma szabad pálya, nagy evolúciókra és privát trainingra alkalmas.

10. Kőbányai korcsolya tó. A helyi sportkedvelők kedvenc és jó karban tartott bérleti pályája.

A Duna jobbpartján:

11. Az I-ső kerületi polgárikör jégpályáján. Legkitünőbb mesterségesen fentartott jég, kényelmes csarnok, szélmentes hely, erélyes igazgató, áldozatkész választmány, kitűnő sport szellemű, — intelligens egyöntetű közönség, jó zene: az igaz jelzői. Mindig első sorban szokta a korcsolya versenyeket rendezni.

12. Ugyanezen kör, téglagyárgödri bérlet jégpályája. Olcsóbb korcsolyázás a budai szegényebb ifjúság részére. Versenyerek képző talaja.

13. A Budai lövészegylet mesterséges jégpályája. Családi jellegű kis pálya, jó jéggel, kitűnő buffét, salonok, regényes fekvés, zene és rendes omnibus közlekedés van.

14. Az Ó-Budai torna-egylet jégpályája. Igen látogatott víg pálya, zenével, jó verseny anyaggal, néhány év alatt erős egyletté nővi ki magát a jegen is, ép úgy mint erős a tornacsarnokban.

15. Az összekötő vasúti hídmellett fekvő bérleti jégpálya. Hatalmas jégmező, kitartó versenyekhez legjobb trainirozó hely, nehéz közlekedéssel.

16. A soroksári ágnylt jégvonal. Korcsolya kirándulásaink egyetlen gyönyörű helye, sűrű korcsma állomásokkal.

Es végül 17-ik leghatalmasabb és „nemzetközileg“ szabad korcsolya pálya fog valószínűleg feltárulni előttünk, ha a mi bájos, szőke Dunánk egészen be fog fagyni.

Az lesz aztán az élet és a fagyos udvarlás, — a jobb- és balparti szép világ korcsolya-versenye.

P. Gy.

Szánkázás.

A szánkázás nálunk nem fejlődött ki olyan magas fokra, mint az északibb tartományokban, különösen Oroszországban. Arról nem szólunk, hogy iramszarva-

sok mi módon képesek száguldozni a szánnal hófuvatagban is, de különösen jégmezőn, sem a kamcsatkai kutyák által vont szánon ülni valami különösen kívánatos gyönyörűség gyanánt szemünk előtt nem lebeg; de az felül, hogy a szánkázás luxusa aránytalanul kicsi nálunk ahoz, a mit különben kocsikban kifejtteni szoktunk. Évadunk van hozzá hosszú, havas és hideg elegendő mértékben; lovainknál szebbeket, jobbakat, gyorsabbat kívánni sem lehet; kocsiskodni kevés nemzet tud olyan gyönyörűséggel, mint mi, a lovakat hajtani olyan jármű előtt, amely röpül, — aminthogy a szán siklásának a gyorsasága, a szekér gördüléséhez képest valóóságos röpülés, — mindenesetre egyike a sport nagyobb, magasabb fokú élvezeteinek. A mikor a hó elegendő nagy, és a hidegtől megtömrült annyira, hogy a szán bele nem süpped, akkor csak indítani kell a lovaknak. A széles fa, vagy a finom, keskeny vastalpon úgy csuszik a szán, hogy a lovak alig győzik az iramodással, hogy a neki lódult jármű le ne üsse őket a lábukról. Faluhelyen más közlekedés nem is képzelhető s amint egy lányi friss hó esett, minden földműves, járókelő ember előveszi a maga durván ácsolt szánját, fonott kasba ülést csinál puha szalmából, s nem ösmeri többé a téli időjárás alkotta közlekedési akadályokat. Az uri közönség pedig kocsizgat ezután is, vagy ha rászánja magát a szánkó tartására, szánja majdnem sohasem művészien szép, ritkán ékes, kecses, gyakran egészen közönséges, sokszor meg szinte comicus.

Oroszországban a szán mindig mély és alacsony: formája finom, csupa körvonal, alul magas ivvel arra, hogy a kocsis arcába a fölörpködő s gyakran kökemény hógöröngyök ne csapjanak. A szán belseje nem posztból készült ülés, mint nálunk, de bunda, a mely alul is, oldalt is, felül is úgy körülfogja a szánban ülőt, hogy hozzá hideg nem fér. A szán ki van rakva ékes czirádákkal, a jármű orma rendesen valami szép faragvány, női fej vagy más egyéb, hasonló ahoz, aminőket a hajósok szoktak a dereglyék orrára készíteni. Amikor az ilyen szán elé oda fognak egymás mellett három erős járású lovat, az olyan látványt nyujt, melynél csinosabbat, sőt impozansabbat is bajos elképzelni. Nálunk csak rendesen két ló huzza a szánakat, legtöbbször lassú czammogással, míg Moszkvában és Pétervárott vágat minden szán, ahogy bir. Ezt a száguldást aztán kellemesen, szinte kéjesen érzi meg a szánban ülő is, s nyer némi fogalmat arról, hogy minő élvezete volna, ha egyszerre szárnyakat kapna valahonnan. Nálunk akad néhány négyes fogatú szán is, — de ez sem valódi szánkázás. Ahoz, hogy a gyeplőt jól lehessen vezetni, magas ülés, emelkedett bak szükséges, ami a szánon nem képzelhető, így aztán a kocsis a szán mély ülésén az ostorhegyest alig látja. Roppant aggódásába kerül a hajtás ott, a hol a legkisebb akadálytól félhet, annak következtében nem érezheti meg szabadon a lovait, amelyek azonban, minthogy terhük alig van, alig tudnak engedelmeskedni a gyeplőszáraknak, minhogy azok tulajdonképen nem hajlanak ilyen esetekben, kormányozva, mindinkább tartóztatnak vissza attól, hogy a lovak kissé szabadon adják át magukat a futásnak. Látványnak nem szép tehát a négyes fogatú szán előtt, hajtani nem kellemes, s a legajánlatosabb, ha már szokatlanságánál nem akarnak befogni három lovat egymás elé, fogjanak inkább csak kettőt. Ez esetben kettő több, mint négy.

A szán formájának szépségére nálunk majdnem semmi gondot nem fordítanak. Gyönyörűnek nevezik azt, a melyik be van lakkozva, szép ha festett, csinos ha kicsi, megjárja ha épen szán és impozáns, amikor

üveges hintó alakú. Pedig a szánt gyönyörűvé csak keces formája s faragott orma teheti, ha rikító színre bemázolják, akkor bizonyosan csunya, ha kicsi a szán, akkor inkább láda mint jármű s ha üveges, kétségen kívül neveltség, képtelenség. Az talán sehol a világon nem dívik, a mi e tekintetben nálunk, hogy kiveszik a hintók alul a kerekeket és szántalpakat dugnak alája: gondolván, hogy az akkor már szánka. Pedig nem az, csak egy szörnnyeteg, elnyomorított kocsi, fölfujt szán, vaskarika fából, egy ló, melynek ökörfeje van: szóval két össze nem illő darab, tehát föltétlenül csúf. Még az a szánsínekre tett lócaszerű valami, a melyre egymás mögé kipirosodva ülnek a mulatók, még az is szebb, mint egy hintó szán, mely rugón fekszik. Ami annyival inkább impozáns, mert a hintó hintázása, a rugók hivatása, hogy a lökéseket felfogva azok erejét ellensúlyozzák, czéltalan, mert a hólap, a szántalp sem nem hintálhat, se nem rázhat.

Akad azért nálunk is csinos szán elég, bárha ritka az olyan, mely — nem kiemelkednek a többi közül, mert az nagyon egyszerű dolog, — de megfelelne lényegében a szükségesnek, és egyuttal formájában is annak, amit szánban díszeset, szépet ösmerünk. Ellenben több olyan van, mely megalkuszik, s kitér a szabad levegőn, a fagyasztó hidegben üzött sport következményei elől, amennyire lehet. Ilyen — mely különben másutt alig látható, csak nálunk, az olyan szán, melynek két-két ülése háttal fordul egymásnak „dos-á-dos.“ A hátsó ülések a nőknek vannak fentartva, hogy ne kapják szemközt a hideg métsző szelet, s azt a negatív czélt el is érik; de elvesztik az a pozitív gyönyört, hogy látják saját magukat röpülni, a nagy távolságokat, mely előttük elnyúlik, szemlátomást fogyni, s nem látják toborzékoló lovaikat, a melyek olyan vidáman futkosnak a puha pehelyszerű hóban, s annyira észrevető örömmel rázzák csörgőiket, színes szőrforgóikat.

A csörgők szintén lényeges alkatrészét képezik a téli „czajglinak“, s e tekintetben is kevés jártasságot árulnak el a mi úri szánkóink. Legtöbbnyire megelégszenek azzal, ha lovaik nyakába néhány éles hangu, otromba nagy csengőt akasztanak, amelyek aztán sivító kellemetlen zajjal hirdetik, hogy a mi most jön, arra ránézni nem érdemes. Ezek az urak nem képesek különbséget tenni az olyan erős csilingelés között, amit néhány száz apró csörgő okoz, s a között, amelyet egy-két kolomszerű harang okoz: hiszen erős mind a kettő. Pedig azok az apró csörgők, olyan finom, puha, kellemes harmóniát képeznek, mintha egy nagy sereg gyermek énekelgetne valami vidám nótát, míg a nagy csöngetyűk hangja hasonlít egy éles sikoltáshoz, mely szinte hasítja az ember agyvelejét.

Szép takarók a lovakon, színes szőrforgók a lovak fején, — esetleg róka farkszerű bojtok a lovak füle mögött, kétségkívül nagyban emelik az egész fogat díszét, külső csínosságát, s e tekintetben a mi szánkóink is képesek valamit felmutatni.

Adorján Sándor.

KÜLÖNFELÉK.

Egy tornatanár jubiluma. Budán a krisztinavárosban közelebb ünnepelték meg Szidanits Ferenc főreáliskolai tornatanár 25 éves jubileumát, mely alkalommal őt tisztelői egy díszes ezüst serleggel lepték meg. Az átadás után bankett volt, melyen a jubiláló tanár és neje kívül hölgyek is szép számmal vettek

részt s a melyen felköszöntésekben természetesen nem volt hiány.

A győri korcsolyázó-egylet közelébb tartotta közgyűlését Zechmeister Károly elnöklete alatt. A közgyűlés mindenekelőtt megköszönte Zechmeister Károlynak és Szabó Józsefnek az állandó jégpálya létesítésére kifejtett tevékenységüket, azután elhatározta, hogy a tagdíjakat nem emeli fel. Az új tisztikar következőleg alakult meg: elnök Zechmeister Károly, alelnök Fabinyi Gusztáv, pénztáros Szabó József, főjegyző Gerster Zsigmond, jégmesterek Schochterusz N. és Kappel Béla. A választmány 4 nő és 4 férfitagból áll. Az egyletnek 70 tagja van.

Az atletika Pécsen kezd élénk lendületet venni, a mi a kitűnően vezetett „Pécsi atletikai club“-nak köszönhető. A clubban a vívó órákat rendszeren 28—30 tag látogatja. Nagy kár azonban, hogy a vívás mellett a torna és atletikai gyakorlatok háttérbe szorulnak; mert ez órákat igen csekély számban látogatják. Baranyamegyének köztisztviselőiben álló főispánja Kardos Kálmán is belépett a clubba. Hir szerint a club a farsang és böjt folyamán vívó estélyeket is fog rendezni, melyeknek programjai különösen a verseny mérkőzések miatt igen érdekeseznek ígérkeznek; a club ez időszerinti tanára: Szigeti Benedek Gyula ur biztosítékot nyújt arra nézve, hogy az estélyek sok élvezetet fognak nyújtani. A club elnökség azt az igen tapirtatos dolgot cselekszi meg, hogy a club havi programját a helyi lapokban közzé téteti. A január havi műsor így hangzik: I. Torna- és atletikai gyakorlatok minden hétfőn este 7—8-ig és minden pénteken este 6 órától 8-ig a következő sorrendben: a) társas gyakorlatok, b) szergyakorlatok, um: 2-án nyújtó és távolugrás; 9-én gyűrűhinta, ablakugrás; 13-án korlát, asztalugrás; 16-án távolugrás, súlyemelés; 20-án vízirányos létra, lóugrás; 23-án magas ugrás, nyújtó; 27-én gyűrűhinta, hármasugrás; 30-án magasugrás, súlyemelés. II. Kardvívás minden szerda este 6—8 óráig Hemmerich Károly úr művezetése alatt. III. Minden kedden, csütörtökön és szombaton este 6 órától 8-ig és vasárnap délután 3—5-ig szigeti Benedek Gyula úr ad oktatást a kardvívásban azon uraknak, akik az ő tanfolyamára magukat előjegyezték.

A III. ker. torna-egylet a napokban tartotta évi közgyűlését. — A titkári jelentésből kitűnik, hogy az egylet életében folytonos haladás észlelhető. — A tisztújítás a következő eredménnyel ment végbe: Elnök Gergelyi Jakab, alelnök Schwarzkopf Antal, pénztárnok Spindler Lajos, ellenőr Ries Donát, titkár Balogh Károly, szertárnok Neilla Ágost, zászlóvivő Bonin István, orvos dr. Biró Ede, művezető Ruh Géza, vívómester Killer Károly; választmányi tagok: Killer Károly, Sanczer Lajos, Kercsek Károly, Gombás Albert, Kronstein Alajos, Khöler József; póttagoknak: Bulfon János, Holecspach Endre.

A pécsi korcsolya-egylet közelebb tartott igazgató-választmányi ülésén a jég-sport fejlesztése czéljából sok hasznos intézkedéseket tett. Egyik legczélszerűbb intézkedés a jégpálya feletti ügyelet. A jelen időnyben a felügyeleti jog a hét minden egyes napján egy-egy választmányi tagra bízott, akik úgy közönség, mint az egylet érdekeiről gondoskodni tartoznak. Továbbá

a felépített díszes pavillon költségeinek fedezésére és egyéb gazdasági eszközök beszerzésére többféle jövedelmi forrásokról is gondoskodott az egyesület. Így például elhatározottat elvből, hogy az egyesület korcsolyaversenyt rendez vasár- és ünnepnapokon, amennyiben az időjárás engedi, a jégpályán katona-zene játszik. A pavillon fűtött helyiségeiben ily alkalomkor cukrászdát rendeznek be, hol melegítő italok és csemegék szolgáltatnak ki. — A bájos korcsolyázók közül kitűnnek különösen elegáns testtartás és könnyed mozdulataik által Bartosságh Imréné urhölgy, Jeszenszky Zsófi, Litte Mariska, Nemajovszky és Friedl kisasszonyok.

A pozsonyi hajós-egylet jubileuma. A „Pozsonyi hajós-egylet“ 25 éves jubiliuma alkalmából dr. Aixinger László egyleti tag emlékiraton dolgozik, az egyesület rövid történetének megírására kéretvén fel.

A legifjabb torna-egyesület. A nem rég alakult „Esztergomi tornaegylet“ közelebb Wimmer Imre elnöklete alatt tartott választmányi ülésén megvette a megboldogult esztergomi korcsolyaegylet fabódéját s a korcsolya-sport kényelmes üzésére megtette a kellő intézkedéseket. Az új egyesület gyakorlatait ez év január 2-dikán kezdte meg, még pedig minden hétfőnk, kedden, csütörtökön és pénteken 6–8 óra között tornagyakorlatok vannak a főgymnasium tornatermében; s minden szerdán, szombaton és vasárnap vívógyakorlatok a „Magyar Király“ termében. Az egyesület már sikerült bált is rendezett; a bálbizottság elnöke Szabó Gyula volt.

Az aradi korcsolyázó-egyletről olvassuk az aradi lapokban: új jégpálya létesítését tervezi ez aradi korcsolyázó egyesület. Az új jégpálya a Mittelman-gyár és a mostani tó közti háromszögben készülne a jövő télre és pedig akképen, hogy e térség beton alappal láttatván el, arra csak néhány centiméternyi vízréteg bocsátatnék. Az új tervezetnek, mely szerint a budapesti korcsolyázó-egylet pályája is készült, sok előnye van: kisebb hidegnél is megfagy az egész, a jégtükör sima és egyenletes s mindenekfölött teljesen ki van zárva a vízbe-bukás eshetősége. — A korcsolyázás Aradon vigan folyik; a város előkelő közönsége naponta kilátogat az egyesület városligeti jégpályájára, hol többször a tűzoltó zenekar játszik.

A veszprémi korcsolya-egylet, e hó 4-én este tartotta alakuló közgyűlését Kolossváry József megyei főjegyző elnöklete alatt az új megyeház kis termében, a fiatalság meleg érdeklődése mellett. Eddig 60 tagja van az egyesületnek. Elnökké közfelkiáltással Pongrácz Jenő kir. ügyész, titkárrá dr. Vadnay Béla, jegyzővé Dukovics István, pénztárossá dr. Óváry Ferencz, választmányi tagokká Jankó Kálmán, Karlovicz Antal, Holczinger Imre, Huszár József, Solyomi István és Hegedűs János választattak meg. — A „Betekints“ mulatókert alatt elterülő rétre ráeresztették a Séd vizét, mi által 980 négyszög méter területű jégtükör képződött, melyen megkezdtek a korcsolyázást.

Új korcsolya-egyesületet alakított Znióváralján az oda való magyar fiatalság. Az egyesület elnöke A kantisz Rezső, kinek eddig is szép érdemei vannak a zniói társadalmi mozgalmakban. Az egyesület korcsolyabál rendezését is tervezi.

Torna-egyesület. Ilyen czímmel alakult meg egy új egyesület Esztergomban, mely a testedzés különféle sportját egyesíteni fogja. Az alakuló közgyűlést a Fürdő vendéglő kis termében Dr. Földváry István nyitotta meg lelkes üdvözlő beszéddel, melyet az alapszabályok felolvasása követett. Erre megkezdődött a tisztikar s a választmány megválasztása. Elnökké egyhangú lelkesedéssel Wimmer Imre főkapitányi jóságigazgatót választották meg. Alelnök lett dr. Földváry István; titkár ifj. Rudolf István; háznagy Szabó Géza; pénztáros Müller Gyula. A választmány a következő urakból alakult: Büttner Róbert, Frey Ferencz, dr. Hulinyi Győző, dr. Körösy László, dr. Perényi Kálmán, Szabó Gyula, b. Szabó Mihály és dr. Wipplinger Ödön. Az elnököt egy kiküldött bizottság értesítette megválasztásáról, a mit Wimmer úr el is fogadott. A legközelebbi választmányi ülés már megkezdte az egyesület életét és pedig a korcsolyázás sportjának megfelelő helyisége és jégpálya szerzése által. Az új torna-egyesület dicséretreméltó törekvésekkel indult s így rövid idő múlva érezni is fogjuk hézagpotló hivatásának minden előnyét.

Feloszlott csónakázó-egylet. Egy bécsi lapban olvassuk, hogy a soproni csónakázó és vitorlázó egyesület feloszlott, miután a Fertő tava nem alkalmas többé a sport üzésére. A hírt minden megjegyzés nélkül regisztráljuk, megvárva még annak megerősítését.

Gladstone testgyakorlata. A nagy angol államférfi Gladstone tudvalevőleg egészségi szempontból testgyakorlatul fát szokott vágni. Nem rég Gladstone Florenz vidékén töltött pár hónapot s itt levelet kapott Rothschild báró sógorától Franchetti bárótól, melyben tudatja, hogy Gladstone tartózkodási helyéhez közel van egy erdőség, „melynek tölgyei megtisztelve éreznék magukat, ha a nagy államférfi által levágatnának.“ Gladstone erre azt felelte, hogy köszöni a felajánlott fákat, de ha a ködös Albionban szükséges ily testgyakorlat által fölmelegedni, a meleg Olaszországban az még is kellemtelen volna.

A „Herkules“ előbbi évfolyamaiból még néhány teljes példány szerkesztőségünk útján megszerezhető, még pedig a következő árakon:

A „Herkules“ 1884-iki egész évfolyama	6	frt
„ „ 1885-iki „ „	8	„
„ „ 1886-iki „ „	8	„
„ „ 1887-iki „ „	8	„

A korcsolyázás kézikönyve megjelent Porzsozt Jenőtől s 1 frtért kapható e lap kiadóhivatalában. Ez első és egyetlen magyar munka a korcsolyázásról. Tartalma: A jég és hó sportjai. — A korcsolyázás multja. — A korcsolyákról — A jégről és a korcsolyapályákról. — A korcsolyázók öltözetéről. — Szerencsétlenségek kikerülése a jégen. — A korcsolyázás alapgyakorlatai. — Korcsolya kirándulások. — A műkorcsolyázás gyakorlatai. — Korcsolyaugrások — Összetett korcsolyagyakorlatok. — Angol korcsolya-figurák — Korcsolyaversenyek rendezése. — Korcsolyaversenyeredmények. — Játékok a jégen. — Jégvelocipéd és jégvitorlás. — A hó sportja. — Hócipő és hócipő versenyek. — A fővárosi és vidéki korcsolyázás. — A könyvben harmincznégy díszes kép is van.

Előfizetési díj:

Negyedévre . . . 1 frt.

Félévre 2 frt.

Égész évre . . . 4 frt.

Egyes szám 20 kr.

Hirdetések felvételnek
a kiadóhivatalban.

HERKULES

TESTGYAKORLATI KÖZLÖNY

SZERKESZTIK

PORZSOLT JENŐ PORZSOLT KÁLMÁN

Megjelen havonként kétszer.

Szerkesztőség
és

kiadóhivatal:

Budapest, IV. kerület,
Belváros, Borz-utca
9. szám II. em.Kéziratokat vissza nem
küldünk.Bérmentetlen leveleket
nem fogadunk el.

Az „Achilles“ Velociped- és Csónak-Egylet, az „Aradi Korcsolyázó-Egylet“, a „Balaton-Egylet“, a „Beregszászi Korcsolyázó-Egylet“, a „Budapesti Kerékpár-Egylet“, a „Budapesti Korcsolyázó-Egylet“, a „Budapesti Torna-Egylet“, a „Budapesti Vasparipa-Egylet Előre“, a „Budapesti Sport-Club“, a „Debreczeni Korcsolyázó-Egylet“, a „Debreczeni Torna-Egylet“, az „Egyetemi Athletikai Club“, „Első Magyar Vívó-Egylet“, az „Érsekújvári Vívó- és Torna-Egyesület“, a „Fertői Csónakázó-Társaság“, a „Győri Csónakázó-Egyesület“, a „Kassai Korcsolyázó-Egylet“, a „Kolozsvári Athletikai Club“, a „Kolozsvári Korcsolyázó-Egylet“, a „Fővárosi Vívó-Club“, a „Körmendi Athletikai Club“, a „Kunszentmártoni Csónakázó-Korcsolyázó-Egylet“, a „Magyar-Ovári Torna- és Vívó-Egylet“, a „Magyar Velociped-Club“, a „Maros-Vásárhelyi Korcsolyázó-Egylet“, a „Lőcsei Torna- és Vívó-Egylet“, a „Lőcsei Korcsolyázó-Egylet“, a „Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet“, a „Nagy-Bányai Korcsolyázó-Egylet“, a „Nagy-Enyedi Korcsolyázó-Egylet“, a „Nagy-Kánizsai Torna-Egylet“, a „Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet“, a „Nemzeti Hajós-Egylet“, a „Neptun Budapesti Evező-Egylet“, az „Ó-Budai Torna-Egylet“, a „Pannónia Csónak-Egylet“, a „Pécsi Athletikai Club“, a „Pozsonyi Hajós-Egylet“, a „Pozsonyi Torna-Egylet“, a „Privigyeyi Korcsolyázó-Egylet“, a „Rimaszombati Korcsolyázó-Egylet“, a „Sátoralja-Ujhelyi Korcsolyázó-Egylet“, a „Salgó-Tarjáni Vasparipa-Szövetkezet“, a „Selmeczi Akadémiai Athleta-Club“, a „Soproni Korcsolyázó-Egylet“, a „Szabadkai Torna-Egylet“, a „Szarvasi Korcsolyázó-Kör“, a „Szegedi Csónakázó-Egylet“, a „Szegedi Korcsolyázó-Egylet“, a „Szegedi Torna-egylet“, a „Székely-Udvarhelyi Korcsolyázó-Egylet“, a „Székesfehérvári Korcsolyázó-Egylet“, a „Temesvári Korcsolyázó-Egylet“ s az „Újvidéki Kerékpár- (Bicycle-) Egyesület“

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter ő nagyméltósága 47,020. számú rendeletével ajánlja e lapot Magyarország összes tanintézetének.

Szerkesztőségünk a következő hivatalos iratot kapta a lőcsei korcsolyázó egylettől:

A „Herkules“ Tekintetes Szerkesztőségének
Budapesten.

Tekintetes Szerkesztőség!

Van szerencsém tiszteletteljesen értesíteni, hogy egyletünk választmánya f. é. január hó 21-én tartott ülésében, méltányolva a „Herkules“ című testgyakorlati közlőnynek a korcsolyázás terjesztése körüli üdvös tevékenységét s érdemeit, azt egyhangulag hivatalos közlőnyvé választotta.

Fogadja a tekintetes szerkesztőség kiváló tiszteletünk őszinte nyilvánítását.

Kelt Lőcsén, 1888-ik évi január hó 21-én.

Trogmayr Károly,
ügyvivő alelnök.

A „Herkules“ előfizetési ára:

egy negyed évre . . . 1 frt.

fél évre 2 „

egész évre 4 „

Az előfizetési pénz a „Herkules“ szerkesztőségéhez (Borz-utca 9. sz.) küldendő.

Haladunk-e?

Szükségtelennek látszik e kérdés a mi ügykörünkben, mert azt csak be kell látnunk, hogy a mai sportéletet nem adnók oda a múlt bármelyik napjáért is.

— Igaz tehát, hogy általában fejlődik, erősödik a testgyakorlás hazánkban, de viszont el kell ismernünk, hogy nem tart lépést a hasonló korú más intézmények fejlődésével.

Az iskolázás, a közgazdaság számos ága, az ipar, a kereskedelem az utolsó harmincz év alatt a szó nagy értelmében óriásit haladt az előbbi mult silány állapothoz képest.

Az egyes munkával foglalkozó emberek száma minden körben legalább megezerszeredett. Mit mondhatunk azonban a testgyakorlat fejlettségéről. Az egyletek és egyének száma a sportban legteljebb megszásszorosodott.

Haladás-e az, ha a míveltség emelkedése mellett és a népesség szaporodása daczára is a testgyakorlatok hívei alig szaporodnak. A főváros lakosságának rohamos növekedése nem tapasztalható a sportegyletekben.

Húsz éve, hogy a tornázást és vívást gyakorlom és még a kiállítási országos díszornázás is csak azzal biztatott, hogy még csak ezután húsz év múlva lehet igazi élet e legrégebbi testgyakorlatban is. Mert akkor láthattuk csak be igazán, hogy mi nem tudunk tornázni sem, hogy a mi nagy fáradsággal egybegyűjtött tornászaink hátrább állnak az erdélyi szászok tornászainál is. Ha azt mondjuk, hogy van a fővárosi egyletekben harmincz (sokat mondunk) valóban képzett tornász, s a vidéken is van harmincz, összesen tehát van az országban 60 kitűnő tornász; ebből még nagyon kevés haladás látszik.

Mit mondhatunk úgy az újabb születésű más sportegyletekről. Csónakásunk az egész országban nincs annyi, mint mennyi csónakász egy német regattán meg-

jelenik. — Velocipéd versenyeinken a külföldiek nagyobb számmal indulnak mint mi. Megesett már, hogy egy magyar velocipédező ellen 5 német állott ki itt Budapesten.

A vívásban kellene nekünk dicsőséget aratni az egész földkerekségen. Mert hisz mi legkésőbb tettük le a kardot kezünkől és vettük fel a tollat. — Még én azt is hiszem, hogy id. Keresztessy-ben mi is bírjuk a legkitünőbb kardvívót. Nevünk is volt e téren a külföld előtt, de csak volt. Most van elég vívómester, van elég tanítvány, de komoly állandó vívó társaság csak egy van a fővárosban *)

Valami csekély vigasztalást nyújthatna a korcsolyázó egyletek virágzása, de az itteni élet is csak külsőleg elégít ki, mert már megszokott és találó hasonlat szerint nem is tekintjük a jégtükröt másnak, mint a báli padló helyettesítőjének. A nők élénkítik fel e sportot, és inkább társadalmi, mint testedzési szórakozás nálunk a korcsolyázás. Avagy vegyük számba a körbe párjukkal korcsolyázó nők mellett a versenyző, vagy műkorcsolyázókat; látni fogjuk, hogy ez inkább mulatság, mintsem sport.

És most azt kellene igen szépen kifejtteni, hogy e csökönyös lomhaságunknak, e tartózkodásunknak a komoly sporttól mi az oka. Hanem minden esetre ez e lapokban többször volt már fejtegetve és így csak egy tényt mondok el okulásul keresztény magyar testvéreimnek. Azt tapasztaltam ugyanis, hogy az oly testgyakorlatokban, és az oly egyletekben, hol a zsidók az antiszemitisztikus áramlatot nem tapasztalták, ott tömeges részvétükkel a sportot magát vitték előre. Nem kell mást említeni a fővárosban viszonyokkal ismerősöknek, mint a tornázást és a korcsolyázást.

Bizony itt is tanulhatnánk a zsidóktól.

— r — s.

Az I. ker. polgári kör korcsolya versenye.

(Második nap.)

A mult heti szép eredményű verseny után még nagyobb érdekeltséggel néztük az e hó 15-én d. u. 3 óra után megkezdett versenyek elé, sajnos azonban, ki kell mondanunk, ez utóbbi nagyon elmaradt az elsőtől, minek nem az intéző körök voltak azonban okai, hanem a versenyzőknek különféle indokaitól történt távolléte.

A versenybírói tisztet dr. babarcezi Schwartzér Otto töltötte be.

A versenyek lefolyását adjuk az alábbiakban:

1. Megnyitó verseny-hadicap. 550 mtr. Tiszteletdíj az elsőnek és másodiknak. Nyitva mindazon úrkorcsolyázók számára, kik az első versenynapon indultak. Hadicap a start vonalától számítandó tételvény vagy térhátrány adatik, de az első és utolsó induló közt a térfölbség 100 mtrnél nagyobb nem lehet. A hadicap mindazokra nézve, kik e versenyben résztvenni jogosítva vannak, 1888. jan. 10-én tételük közzé.

*) A ezikk író bizonynyal Keresztessy régi tanítványait érti. (Kisbaari Kiss F., Szilágyi Dezső, Kiss Sándor, Vastag, Perlaky, Szemző, stb.) kik több mint tíz éve rendszeren vívnak s a legjobb vívóink.

Szerk.

Kik e versenyben indulni akarnak, ezt a versenytitkárnál január 13-ig bejelenteni tartóznak, s 1 frt tétet fizetnek.

Indultak: Ferdinandy Bertalan, Alkér Ernő. Lintner Géza, Richter Antal, Kis Ernő és dr. Makucz Arthur. Váltakozó vezetés mellett szép csomóban tették meg a pálya nagyobb részét míg végül Alkér és Richter között fejlődött ki érdekes végküzdelem, mely Alkér győzelmével végződött, a távot 1 p. 26¹/₄ mp. alatt futva be, jó második Richter ¹/₄ mp. később érkezett be.

II. Hölgyek díja. 1609 mtr. Arany érem és tiszteletdíj az elsőnek, ezüst érem és tiszteletdíj a másodiknak, Az aranyérem csak abban az esetben adatik ki, ha a nyertes a versenytávolságot 3 percz és 40 mp. alatt, vagy ezen belül futja meg, ellenesetben részére is csak ezüst érem jár. Tét 3 frt. Nyitva minden úrkorcsolyázó számára. Nevezési zárlat 1888. jan. 13. Utónevezhetni kettős tétellel jan. 15.

Indult: Gresmaryk Aladár és ifj. Sándy Gyula, hogy e szép versenyre csak ily kevesen indultak, annak okát abban találjuk, hogy a távolsághoz Magyarországon még igen kis idő van beérkezőül meghatározva. A matsch nem is bírta a nagy közönséget felmelegíteni az ifj. Sándy Gyulának hozott babért, de nem arany érmet, minthogy az idő, mely alatt győzött 4 p. 33 mp. volt.

III. Ifjak versenye: 550 mtr. Tiszteletdíj az elsőnek, másodiknak és harmadiknak. Nyitva oly 15—18 éves ifjak számára, kik egyúttal pályatagok. Nevezés ingyen 1888. január 13.

Még e versenynél is kellett nélkülöznünk a mérkőzési kedvet, míg az előbbi versenyeken több csapatban kellett indítani, addig most csak öten álltak ki, s első lett Rogulja Károly 1 p. 33¹/₂ mp. alatt, második Schmidt Jenő 1 p. 34 mp. alatt.

IV. Record-verseny. 550 mtr. Arany érem az elsőnek, ezüst érem a másodiknak, bronzérem a harmadiknak. Tét 1 frt. Nyitva magyarhoni úrkorcsolyázók számára. Az aranyérem csak azon esetben, ha 1 percz 15 másodpercnyi időrecord éretik el. Ellen esetben a győztes is csak ezüst érmet kap.

Indultak: Ludvik Elemér, Kemény István, Greszaryk Aladár, Ferdinandy Bertalan, dr. Makucz Arthur és Brtoun Adorján. Szépen sikerült start után meglehetősen gyors iramban jöttek a cél felé, a második körnél, már azonban a távolság a versenyzők közt megnyult s küzdelem után győzött Ferdinandy Bertalan 1 p. 31³/₄, második 1 p. 21³/₄ mp. alatt Greszaryk, harmadik Kemény. Az arany érmet itt sem tudták kiküzdeni, minthogy a kikötött 1 p. 15 mpen jóval túl mentek.

V. Nagy akadály-verseny. 800 mtr. Ezüst érem és tiszteletdíj az elsőnek, bronzérem és tiszteletdíj a másodiknak, bronzérem a harmadiknak. Tét 2 frt. Nyitva magyarhoni úrkorcsolyázók számára. Hat akadály 2 mtr. széles 0.50 m. magas maximalis mérettel. Nevezési zárlat 1888. jan. 13. Utónevezhetni kettős tétellel jan. 15-ig.

Indultak: Wein Dezső, Kelety Gábor és az utónevezett Sándor Ákos. Már a verseny előtt általános vélemény volt, hogy a budai közönség előtt oly sokszor babérokat szerzett Sándor ez alkalommal nem fogja győzelmét szaporítani, mint egy éves önkénytes nagy elfoglaltsága miatt annyira el fárasztva, hogy training nélkül eredményt kivívnia lehetetlen; s csakugyan már az első körnél a szép ugrásaival s gyors iramjával szerzett előnyt fel kellett adni, s a tribune előtt Wein által lett térfoglalás miatt rohamját is veszítve a gátban felbukott s a versenynyel felhagyott

Wein és Kelety minden akadályt szépen ugorva, Wein győzelmével végződött e futam, a jury azonban keresztesítés miatt a versenyt megsemmisítette, s az újabb küzdelem mely később tartatott meg a három versenyzőnek felbukásai után Kelety elsőségével nyert véget 2 p. 14¹/₂ és második 2 p. 20 mp. Wein. Sándor Akos ez alkalommal csizma helyett cipővel kísérelt szerencsét, de az sem pótolta a training hiányát.

VI. Vigasz-verseny. 300 mtr. Ezüst érem az elsőnek, bronz érem a másodiknak. Tét nincs. Mindazon úrkorcsolyázók számára, kik indultak ugyan, de első díjat nem nyertek.

Indultak: Ludvig Elemér és dr. Makucz Arthur s szépen győzött utóbbi 45¹/₄ mp. alatt.

Most következett a verseny legszebb pontja a

VII. Műverseny. Ezüst érem és tiszteletdíj az elsőnek, bronzérem a másodiknak. Nyitva minden úrkorcsolyázók számára. Tét 2 frt. Nevezési zárlat 1888. jan. 13. Utónevezhetni kettős téttel jan. 15-ig.

Talán az egész versenyről nem kellene többet mondanunk, mint hogy Földváry Tibor is versenyzett ezzel eleget tennék tudósítói szerepünknek, nagyon jól tudja a budapesti s a vidéki sport közönség az egész verseny eredményét; de pár szót nem tartok feleslegesnek megjegyezni, mi a korcsolya-sport emelése érdekében hasznosnak bizonyulhat.

A műverseny helyes megítélése s a jury ítéletének korrektsége tekintetéből általában elfogadott szabály úgy nevezett előírt gyakorlatok és szabadon választott gyakorlatokra való kétrészei felosztása a versenynek. Igaz hogy Budán is ki lett mondva előbb iskola gyakorlatok aztán műgyakorlatokkal való verseny, de ezt nem tudjuk elégnak, hadd lássa a közönség maga is a versenyzőknek egy és ugyanazon gyakorlatoknak egyik vagy másik által történt ügyesebb vagy szebb kivitelét, s hadd terjedjen ez által maga az alapos és szép tartású közönségesebb gyakorlatok iránti kedv is, s vele a korcsolya-sport.

Most azonban említsünk fel a versenyről még is valamit, tartozunk ennyi tekintettel Richter Antal iránt is, ki egyedül vette fel a keztyűt Földváryval szemben, nála különösen lehetett látni, annak hátrányát, hogy — dacára elismerésre méltó ügyességének, — iskolázatlan s nem egyenletesen képzett műkorcsolyázó, s tartása is ennek folytán erőltetett, szegletes; ezeken azonban Richter, kinek műgyakorlatai között nem egyet láttunk a nehezebbeknek is, rövid idő alatt szorgalommal segíthet. Földváry Tibor, kit lapunk már több ízben kellőleg méltányolt, ez alkalommal is teljesen megfelelt azon magas várakozásnak, melylyel a főváros s teljes joggal mondhatni az egész ország legjobb kocsolyázója iránt volt. Gyakorlatairól most nem szólok fentartom magamnak ezt akkora ha mint bizton hiszem a Bpesti korcsolya-egyleti versenyen is mint győztes fog kitünni.

Nem fogja zokogni venni ő sem, a mélyen tisztelt közönségnek az alkalommal bővebb szakleirással igyekszem pótolni a várakozás által szenvedett veszteséget.

— t — ő.

Előkészületek a tavaszi és nyári évadra.

Ismét egy új év kezdetén vagyunk, s küzdeni akarunk a létért minden téren. Hogy a testgyakorlatok ügye Magyarországon még mindig csak a létért küzd, és csakis a legnagyobb erőfeszítések közt tud valahogy is e szép hazában élőködni, azt úgy hiszem senki sem akarja tőlem elvitatni.

Ha az elmúlt év sport eseményeire visszatekintünk, szomorúan kell beismernünk, nemcsak azt, hogy nem haladtunk, de sőt az előző évekhez képest határozott hanyatlást tapasztaltam a testgyakorlatok minden ágában, merem mondani kivétel nélkül.

Nem szándékom ez alkalommal ennek okait egyenként megvitatni, sem módokat ajánlani az illetékes intéző köröknek arra, hogy e szomorú tengődés iszapjából miként lehetne kivergődni, és a kétségtelenül edzett és erős magyar ifjakat a testedzés szép és nemes multságának miként lehetne megnyerni, hagyom ezt a legközelebbi alkalomra; most csak pár rövid szóval akarnám jelezni azon előkészületeket, melyekkel a már meglevő sport barátokat és sportot gyakorló erőket a tavaszi és nyári évadban remélem ismét sikerülne tényleges működésre megnyerni.

A „Herkules“ lapból folyton azt olvasám, mi szintén az én meggyőződésem is, hogy a versenyek és ünnepélyek rendezése, — nem indokolom, hogy miért, de tény, — feltétlenül a legnagyobb előmozdítója a testedzés ügyének. És épen e téren kellett eddig, ha nem is a teljes elhanyagolást, de legalább is a szakszerűtlen és e szerint hibás rendezést találnunk. Bármely téren az életben, ha szépet és tökéleteset akarunk producálni, erre előkészület s a megfelelő téren való munkálkodás és tevékenység szükséges, ezen szabály ép úgy s talán kiválóbban is szükséges a test izom erejére bízott munkánál, s csakis ennek szigorú betartásával lehet és szabad, — az egészség kockáztatása nélkül, — bele mennünk a mindenesetre nagyobb megerőltetést okozó versenyek és ünnepélyek rendezésébe.

Felszólalásom indoka fenti sorokban már megtalálható, de szükségesnek tartom még az előkészületek megtételét még azon okból is, mert csak is ezek megtétele eredményezhet sport szempontból szép és kitűnően sikerült ünnepélyeket és versenyeket, melyek az eddigi erőket további edzésre és tevékenységre serkentik, és nyer új barátokat és működőket a test gyakorlatoknak.

Miben álljanak ezek az előkészületek?

Mindenek előtt már most meghatározása az egész tavaszi, nyári, egyszóval az enyhe idő beálltához való testedzési teendőknél, úgy a rendes mindennapiaknak, mint az idény közt tartandó versenyek és ünnepélyeknek, szigoruan meghatározva különösen ez utóbbiaknak idejét, sorozatát, hogy a sport kedvelők már eleven kedvvel gyakorolhassák magukat azon testedző gyakorlatban, melyhez legtöbb hajlamot és képességet érznek. Üljön össze a testgyakorlati egyletek igazgató választmányja s tegye meg ez irányban intézkedéseit, adja tudtára ezt a nyilvánosság útján az egész országnak, s rendezzen saját egyleti tagjainak képességéhez mérten, zárt avagy országos versenyeket, megfogja látni az az egylet, hogy tagjai a farsang mondhatni testet fárasztó s egészségtelen szórakozásai után ismét csak felfogják gyakorló helyiségeiket keresni, hogy elvesztett erejüket pótolják, s a nemes, férfias küzdelmekben is babérokat arassanak, a farsangi kétes győzelmeik mellé.

Még egyet kérek azonban olvasóimtól figyelembe vétetni, s ez az, hogy szándékom felszólalásomnál nem az volt, hogy a már mondhatni Magyarországon szokásos szereplési viszketegtől vezetett reklamszerű versenyeket rendezzünk, címeket, rangokat s maholnap tán koronákat is ígérjünk s adjunk; hanem tisztán az egyleti és helyi viszonyoknak első sorban való latba vetésével való verseny rendezéseknek s így a szolid és biztos előre haladásnak útját és módját megtalálni.

Tegyünk uraim valamit ez évben a testedzés ügyeért, szükség van mindig erős és edzett férfiakra, de kétszeres szükség lehet a közel jövőben, — bár ne adja az ég, — a magyarokéra.

Nagy Sándor.

Korcsolyázó verseny.

A budapesti korcsolyázó-egylet által f. hó 21-én városligeti jégpályáján verseny volt.

Mielőtt a verseny leírását adnók, kötelességünknek tartjuk, őszinte elismeréssel adózni az egylet intéző köreinek azért, hogy nem kimélve fáradságot és költséget, alkalmat adtak az egyesület tagjainak a versenyben részt vehetni s annak szép és izgató látványában gyönyörködni. Hogy az intézők fáradságát a siker nem koronázta az első napi versenyen, az legkevésbé sem szabad, hogy elriaszson továbbra is ilyek rendezésétől. A budapesti korcsolyázó-egylet tagjai nagyrésze előtt még újdonság az, régen voltak már a versenyek s az akkori erők ma már csak nyugodalmas nézői akartak lenni a küzdelemnek, a fiatalabb erőknek idő és többszöri alkalom kell a versenyek megszokásához s megszeretéséhez.

Egy fontos határozatával az egylet az amateur-kérdésnek a külföld és Magyarország sport emberei legnagyobb részéről lett felfogását igyekezett egy oldalról megoldani: ez a pénzdíjakért való verseny; az, hogy a pénzdíjak eltörlése csak utóbb a versenyek kitűzése után történt, nem von le semmit érdemből. Ennek helyességéről lapunkban több ízben irtunk és irtak egyesek is, fejtegetése tehát nem szükséges.

A verseny iránt a néző közönség közt a legnagyobb érdeklődés nyilvánult, s nemcsak az egyleti jégpálya szabadon maradt jegét, de az összes helyiségeket a legszebb közönség foglalta el, sőt aparton is sok száza menő ember várta a verseny megkezdését.

A verseny a következőleg folyt le:

1. Egyleti síkverseny körülbelül 2500 m., a három elsőnek beérkezett díjja emléktárgy. Indultak öten, szép erős irammal, a mi a kitűnő tükörsík jégtükrén többeknek felbukását is idézte elő. A csoportból, Pirovich Aladár hamar kivált s küzdelem nélkül könnyen nyert, második lett Mayer Károly, harmadik Stein Béla.

2. Műverseny egyleti tagok részére. Csak ketten álltak ki versenyre, Palkovits Adolf és Rottmann Elemér. Ezen versenyről csak azt mondhatjuk el, mit a budai versenynél, kell, hogy a jury bizonyos iskolai gyakorlatok tudását megkövetelje a versenyzőtől; ki is volt nyomtatva a programon, egy igen szép s mondhatni a legkitűnőbb korcsolyázónak is nehéz feladatot nyújtó előirt iskolai gyakorlat sorozat, csak hogy ennek a legcsekélyebb részét sem csinálták meg a versenyzők, hogy e versenyen a küzdők mégis kikapták az emléktárgy díjakat, az valószerűleg azon intencióból történt, hogy jövőre nagyobb kedvet csináljon a versenyzéshez. A két korcsolyázóból, tekintve fiatal korukat s ambi-

tiójukat lehet még versenyképes erő is, de csak úgy, ha az alap gyakorlatokra nagyobb gondot fordítanak. Az első díjat Palkovits nyerte el. A közönség szórakoztatására, mely e verseny alatt semmiképp sem tudott érdeklődni a gyenge erők vetélkedésén, a bíróság megengedte, hogy a kedves kis Turchányi Olga bemutassa ügyességét, mit a közönség zajos tapssal és a bíróság egy doboz csukorkával és egy emléktárgygyal köszönt meg.

Végül jött az ifjúsági verseny 15 éven aluli korcsolyázók részére pálya egyszer körül.

Ez volt kétségtelenül a versenyek legsikerültebbike, nem azért, mintha itt többen neveztek s indultak volna, hanem mert a versenyzők majdnem mindegyike a legszebben iramlott a jégen, közbe-közbe valóban igen remek sportot csinálva, felhagyva a csuszamló lépésekkel, igazi ugró s futó lépéseket használva; különösen a két elsőnek beérkezett közt folyt le a küzdelem, a kisebb termetű Áldássy Imre csekély előnyvel vezetett, nyomába mindenütt Turchányi Tihamér, kinek a legutolsó pillanatig tartó erős küzdele sem volt képes Áldássytól a dicsőséget és az első díjat elvitatni.

Ezzel végződött az e napi verseny, kevés a mit sport szempontból a versenyzők felmutattak, de hiszszük, hogy a kitűnőbb erők, — mert hogy vannak nemcsak Budapesten, de vidéken is, azt biztosan tudjuk, — jövőre nem fognak elmaradni.

Ennek elősegítésére fog szolgálni mindenestre az országos korcsolyázó szövetség megalakulása, mely a legközelebbi napokban fogja alakulását megtartatni, ha vidéki egyleteink, ha nem is a távolból, de budapesti ismerőseink által képviseltetve magukat, ott megjelennek.

P. B.

Egészségtani szabályok a korcsolyázók számára.

A korcsolyázás növeli az izomerőt, a testnek könnyű hajlékonyságot, ügyességet szerez, a szervek összeműködését fokozza, az anyagcserét a gyorsabban és szaporábban behelt hideg levegő által gyorsítja, az élelnek nagyobb mennyiségben való felvétele, a nehézség legyőzésének és a sima jégtükrön való tovasúzás gyorsasága a kedélyt felvidítják, a testet és lelket vidorabb hangulatba helyezik, miért is sehol nem látni annyi vidor arcot, kedélyt és hangulatot, mint éppen a jégpályán.

Ez előnyökkel szemben a korcsolyázásnak is megvannak saját hátrányai, egészség elleni hatányai, melyektől nagyon is szükséges óvakodni. Testi sérülés, átfázás, meghülés, súlyos betegség, sőt halál is szoktak következései lenni.

Leginkább ki vannak téve a veszélynek a kezdők, gyengék. A gyakorlott, jó korcsolyázó egy könnyen el nem esik, meg nem hül, tehát nincs annyira kitéve a veszélynek. A férfiak is sokkal nagyobb ellenállási képességgel bírnak a fiatal hölgyeknél. Kezdők, gyengék nagyobb megerőltetéssel korcsolyáznak, azért is többször pihennek és épen most, de már azért is, mert jobban fel vannak hevülve, átfáznak, meghülnek. A fiatal hölgyek férfiak társaságában korcsolyázván, részint testalkatuk, részint ruházódásuk következtében hamarabb elfáradnak a férfiaknál, de ennek dacára teljesen felhevülve a jégpályán maradnak, időznek s a legerősebb széllel szemben hangosan beszélnek, mely körülmények a vérre és a légszervekre mindig rosszul hatnak.

Ily egészség elleni hátrányokkal szemben mindig

szükséges az elővigyázat, szükséges pedig az egészség-tani szabályoknak szoros megtartása, melyek a követ-kezők:

1. Soha sem tanácsos jégre menni korcsolyázás végett nehéz ruhával, és mégis melegen kell átöltöz-ködni, legkivált a nőknek.

2. Pihenés közben nem kell megállani, sőt foly- ton mozogni szükséges, a mozgás legyen csendes, de szünet nélküli. Pihenés közben nem kell a szélle szem- közt állani, sőt a mennyire lehetséges, szél ellen he- lyet kell keresni.

3. Korcsolyázás közben nem szabad hideg vizet inni, jobb helyett kevés bort, meleg kávé, csekély likört inni. Ittas fővel jégre menni épen nem tanácsos, vagy korcsolyázás közben mértéktelenül inni akár miféle szeszes italt.

4. Erősebb korcsolyázás közben a száj mindig betakarva legyen kendővel, tenyerekkel; legjobb orron lélekezni. Beszélni éppen nem tanácsos.

5. A mint valaki áthült, megfázott, tüstént hagyja el a korcsolyázó helyet, és melegítse fel magát.

6. Korcsolyázás után nagyon előnyös meleg ételt élvezni, jelesen kávé, theát, édes tejet, limonádét, nagyobb meghűléseknél tanácsos egyúttal tollaságyba feküdni és itt felmelegedni.

Korcsolyázó egyletek rendezőségének feladata a jégpályát célszerűen berendezni, a korcsolyázóknak kényelmet megszerezni, azokra felügyelni, hogy meg ne betegedjenek, szervezzen azért egészségügyi biztoso- kat s mikor alapszabályokat szerkeszt, ne feledje az egészségtani szabályokat beleszőni, mert nem elég csak alkalmazkodni a rendbontás szabályaihoz, ismerni kell minden korcsolyázó tagnak egyúttal az egészség véde- kezése módjait is, mert mit használ a kedélyes szóra- kozás, mikor mögötte a halál áll.

Tersánczky József
orvos.

A pápai korcsolya-egylet közgyűlése.

J e g y z ő k ö n y v.

Felvétetett 1887. évi december hó 20-án tartott „Pápai korcsolya-egyleti“ közgyűlésén. Jelen voltak: Herbszt Lajos e. elnök, Hanauer Zoltán e. pénztáros, Körmeny Béla e. jegyző, Hencz Géza, Barthalos Ist- ván, Botka Jenő, Koller Kálmán, Sarlay János, Iglauer István, Perlaky Lajos, Reguli Dezső, Szili János és az ülés folyama alatt érkezők.

1. Elnök a közgyűlést szavazat képesnek találván azt megnyitotta, üdvözlőlvén a szép számmal megjelent tagokat s egyúttal felhívja az egyleti pénztáros urat a mult 1886/87-iki idénnyről a számadás bemutatására.

Hanauer Zoltán úr az egyleti vagyont kitüntető mérleget betérjesztvén, annak megvizsgálása után a közgyűlés a számadást elfogadja s a pénztárnokot fel- menti a felelőség alól; az egylet vagyona takarékpénz- tári könyvben 140 frt 26 kr., készpénzben 5 frt 24 kr., összesen 145 frt 53 kr.

2. Elnök jelenti, hogy az eddigi területet T. Witt- mann Ignác úr, mint a pápai uradalom haszonbérleje nem adja oda föltétlenül az egyletnek, sőt azon feltétel alatt csak, ha egy általa megnevezett egyleti tag nem lép a leendő jégpályájára: nem tartván magát illeté- kesnek egyedül ez iránt intézkedni, kéri a közgyűlést: vegye fontolóra a dolgot s hozzon határozatot.

Erre Barthalos István egyleti tag a következő indítványt teszi:

Tisztelt közgyűlés!

A „Pápai Lapoknak“ 1887. december 18-án meg- jelent számában korcsolya egyletünkre vonatkozóan egy közlemény jelent meg, mely szerint eddigi tisztelt elnökünk már lemondott, mely azonban csak most történt meg és sajnálattal el is fogadandó lesz, miután volt elnökünk eltávozik Pápáról. E mellett az említett lapközlemény azt is tárgyalja, hogy a pápai uradalom területéhez tartozó s a vasutra vezető sétány melletti réten levő korcsolya területet, melyet eddig méltóságos gróf Esterházy Móríc úr mint e terület tulajdonosa és birtokosa kegyes volt az egyletnek átengedni, az ura- dalmi birtokok haszonbérleje Wittmann Ignác ur nem akarja odaadni feltétlenül. A „Pápai Lapok“ arról nem szól, hogy minő feltételhez kötötte Wittmann Ignác úr a néhány □ öl bérleti rétnak átengedését, s említ méltányosságot s ennek nem követése miatt válságos helyzetbe jutást. Önkénytelenül mindenki arra gondol- hat, hogy kártérítést, illetve árendát óhajt talán Witt- mann Ignác úr, melyet jogosnak és méltányosnak is kellene elismerni s a korcsolya-egylet Wittmann Ignác urral mint bérlelővel szemben nem is térhet el a megfe- lelő árenda felajánlásától. Minthogy azonban eddigi el- nökünk jelentése szerint Wittmann Ignác ur egy egé- szen más feltételt és olyan árt szabott, mely mellett hajlandónak mutatkozott átengedni a területet, nevez- tesen csak úgy hajlandó átengedni bérleményes birtokán a jégpálya területet az egyletnek, ha egy tagja, ki őt állítólag megsértette, az egyletből kizáratik, illetve a jégpályára rá nem megy:

Ezeknél fogva indítványozni bátorkodom, hogy válaszul Wittmann Ignác úrnak és a „Pápai Lapok“- nak mondja ki a közgyűlés következőket:

a) A korcsolyaegylet elismeréssel és hálás köszö- nettel fogadta mindenkor Gróf Esterházy Móríc úr mint a pápai uradalom tulajdonosának azon kegyes- ségét s áldozatkészségét, hogy a vasútra vezető élénk közlekedésű és séta út mellett s a város és Tapolcza közelében legalkalmasabb helyet a korcsolya egylet jégpályájául odaengedte, s különösen, hogy a Tapolcza vizének leeresztését mind a pápai uradalom, mind a városi hatóság, mind egyes malomtulajdonosok meg- engedték, s az egylet azon reményben és bizalomban volt, hogy ezen áldozatkészség és szivességben tovább is részesülhet a változott viszonyok, illetve a pápai uradalmi birtokok bérbeadása folytán is különösen ha a jégpálya területre esedékes bért Wittmann Ignác haszonbérlelő úrnak megfizeti.

b) Az egylet azonban a Wittmann Ignác úr által ajánlt és kiszabott feltételt semmikép el nem fogadhatja és megütközéssel visszautasítja, még akkor is, ha ennek folytán végkép elesnék is az egylet az eddigi alkalmas jégpályától; mert feltéve, ha a közön- ségből egyesek annál fogva mert köz hír volt, hogy Wittmann Ignác úr nem hajlandó a régi jégpálya területét odaadni az egyletnek, megrovólag nyilatkoztak volna is Wittmann Ignác úr eljárásáról, azt teheti, hogy egyáltalán nem adja oda a szoros jog szempont- jából a területet, de az visszautasítandó helytelen aján- lat, hogy egyes tiszteletreméltó tagjait zárja ki az egylet az általa fentartott jégpályáról. Mindezek folytán most már megfelelő haszonbér nélkül ingeny el nem fogadhatja az egylet a régi jégpálya területet Wittmann Ignác úrtól és az egyleti elnökség ezek figyelembe- vételével bizassék meg az eddigi avagy más területen jégpálya terület szerzésével.

Ezen kimerítő és jól megokolt indítványt a köz- gyűlés magáévá tette s azt egész terjedelemben a jegyzőkönyvbe iktatni határozta.

3. Egyleti elnök a közgyűlés előtt leteszi tisztességét tisztársaival együtt s kéri egyúttal, hogy lemondását fogadja el.

A közgyűlés sajnálattal bár, de kénytelen elfogadni a lemondást, mivel a városból az eddigi elnök távozik, azonban azon fáradhatlan tevékenység, búzgóság és az egyesület érdekei előmozdítása körül kifejtett érdemeiért a közgyűlés köszönetet mond az egyesület szeretett elnökének s tisztársaainak.

4. A közgyűlés erre megválasztotta ezújí idényre elnökül Barthalos István ügyvéd urat, alelnökül Körmeny Béla, pénztárnokul Hanauer Zoltán, jegyzőül Sarlay János, választmányi tagokul Hencz Géza, Bottka Jenő urakat.

Az újonnan választott elnök elfoglalván az elnöki széket, tisztársai nevében megköszöni a bennök helyezett bizalmat, s igéri hogy az egyesület ügyeit híven intézi, annak érdekeit legjobb akarata szerint előmozdítandja.

5. A közgyűlés megbizja az elnökséget, hogy ezen ülésről felvett jegyzőkönyv egész terjedelmében a „Pápai Lapok“ szerkesztőségének megküldessék, s annak közlésére a szerkesztőség elnökségileg felkéressék.

Több tárgy nem lévén a közgyűlés lezárattott és a jegyzőkönyv hitelesítéssel aláíratott.

Sarlay János,
egyl. jegyző.

A „Bécsi amateur Regatta“ sorozata.

Első nap juni. 23.

1. Négyes. II. osztályú kormányossal. Nyitva minden evezősnek, kivéve azokat kik 3 és 8-ik számra neveztek. Tiszteletdíj. Öt tiszteletjelvény a győzőknek. Tét 15 frt.

2. Egyes. II. osztályú. Nyitva mindazon evezősöknek, kik az Osztrák-bajnokságra nem pályáznak. Tiszteletdíj és egy tiszteletjelvény a győztesnek. Tét 5 forint.

3. Négyes. Bécsi nagy vándordíj 2000 frt értékben a „Bécsi regatta egyesület“ által adva. A díjját három egymásután következő évben kell megnyerni, hogy a győztesek tulajdonába menjen át. Négy arany érem a győzteseknek. Tét 30 frt. Védő a frankfurti csónakázó társaság „Germania“

4. Nyolczas. Kormányossal. Nyitva minden junior részére. Tiszteletdíj és kilencz érem a győzteseknek. Tét 30 frt.

5. Duppla négyes. Tiszteletdíj. Négy érem a győzteseknek. Tét 15 frt.

6. Négyes. Kormányossal. Nyitva azon bécsi egyesületek előtt, kik a 3-ik és 8-ik számra nem neveztek. Evezősök, kik ezen a versenyben már nyertek, kizárvák. Tiszteletdíj. Öt érem a győzteseknek. Tét 15 forint.

7. Egyes. Viadal az „Osztrák bajnokságért.“ Vándor díj, alapította a bécsi Regatta egyesület elnöke gr. Harrach Alfréd. A díj a nyert egyesület tulajdonába csak akkor megy át, ha három egymásután következő évben, ugyanegy bajnoka által, ugyanazon zászló alatt éri el a célzt mint győztes. A győztes kapja a nagy aranyérmét és a bajnoki czimet. A bajnoki czimet minden évben a bécsi tavaszi regattan meg kell védeni. Tét 10 frt. Védő: ifj. Hoffmann Lajos az I. bécsi Ruder club „Lia“ tagja.

Második nap. Vasárnap juni. 24.

8. Négyes. I. osztályú, kormányossal. Tiszteletdíj. Öt tiszteletjelvény a győztesnek, Tét 15 frt.

9. Egyes. Juniorok részére. Tiszteletdíj. Egy tiszteletjelvény a győztesnek. Tét 10 frt.

10. Négyes kormányossal. Juniorok részére. Tiszteletdíj. Öt tiszteletjelvény a győzteseknek. Tét 15 frt.

11. Duppla kettes. Tiszteletdíj. Két tiszteletjelvény a győzteseknek. Tét 10 frt.

12. Négyes, kormányossal. Nyitva, minden Osztrák-magyar egyesületeknek, kivéve a bécsieket. Tiszteletdíj. Öt tiszteletjelvény a győzőknek. Tét 15 frt.

13. Kettes. Tiszteletdíj. Két tiszteletjelvény a győzőknek. Tét 10 frt.

14. Nyolczas, kormányossal. Tiszteletdíj. Kilencz tiszteletjelvény a győzőknek. Tét 30 frt.

15. Canoe. Rab Roy-Gigs. Minimal szélesség 70 centimeter. Tiszteletdíj. Egy jelvény a győzőnek. Tét 5 forint.

Távolság az 1–14 számú versenyeknél 2000 méter fordulás nélkül, a 15 sz. versenynél 1000 méter egy fordulással.

Minden, különösen meg nem határozott verseny nyitva van valamennyi európai amateur csónakázó egyesület részére. A versenyek a fenti sorrendben 15 mpercnyi időközökben indíttatnak.

Bejelentési zárnap: a hajóknak az osztrák-magyar egyesületektől 1888. május 11. Péntek. Éjjel 12 óráig; más egyesületektől 1888. május 25. Péntek éjjel 12 óráig.

Nevezési zárnap: a legénységnek 1888. június 8-án éjjeli 12 óráig.

A bejelentések úgy a felvilágosítások iránti, levelek az alábbi cím alatt intézendők: „An das Secretariat des Wiener Regatta — Vereines I. Gonza-gasse Nr. 15.“

KÜLÖNFÉLÉK.

Gyászbir. A legnagyobb megütődéssel vettük a hírt, hogy Mukits Károly lelkes sportbarát, a legjobb hazafi, kitünő barát ön kezével vetett véget életének. A gyászoló család a közetkező gyászjelentésben tudatja e veszteséget: Özv. Mukits Jánosné szül. bajsai Vojnich Frida fájdalomtól megtört szívvel jelenti feledhetlen egyetlen fiának Dr. Mukits Károly ügyvéd és városi képviselőnek f. hó 10-én d. u. 2 orakor — élte 30-ik évében — történt gyászos kimúltát. Elhunytát kesergik még testvére: Leona, arája: nagybudafai Vermes Ella, nagybátyjai: Mukits Ernő, Vojnich Sándor és Oszkár gyermekeivel, ezenkívül számos rokonai és barátai. Szabadkán, 1888. január 19-én. Béke lebegjen a korán elhunyt hamvai felett!

A magy. atletikai club által február hó 8-án rendezendő „Athleta-bál“ minden tekintetben a farsang-saison fénypontjának ígérkezik. — Az elnökségnek sikerült lady patronesse-ül gróf Almácssy Kálmánné szül. Wenkheim Minka grófnőt megnyerni, ki leányát Almácssy Emma comtesse-t mutatandja be. Kellemes meglepetésben fognak részeseülni a hölgyek, az igen elmésen megválasztott csinos táncz-rendek által, melyek a bál maradandó emlékeül szolgálni hivatottak.

Mint hírlík, a bálbizottság ez idén újból életbe léptetni szándékozik a pár év óta — költséges voltánál fogva — mellőzött füzér-tánczot (cottillion)

Az ország minden részéből élénk érdeklődés mutatkozik e bál iránt; a sport egyesületek tekintélyes része 2–3 jó tánczossal képviselteti magát.

A meghívók — mintegy 6000 drb — már eddig szétküldettek; a kik tévedésből vagy lakás változtatás miatt meghívóikat meg nem kapták volna, kegyeskedjenek az iránt a bálbizottság irodájához (IX. Vámház-körút 11. I. 9.) fordulni. Jegyek csak is meghívó előmutatása mellett válthatók f. é. február hó 6-ától naponként délelőtt 9—12 ig, délután 3—6 óra között a rendezőség irodájában (Nemzeti szálloda).

A magyar atletikai club 1888. évi február hó 8-kán a fővárosi vígadó termeiben a következő rendezőség mellett tartja meg bálját: Eszterházy Andor gróf elnök, Kacsovich Mihály, dr. alelnök, Papp Mór, dr. alelnök, Geist Gáspár alelnök, Aichner Albert, Asbóth Jenő bajnok, Bánó József, Bánó Zoltán, Balás Iván, Blaskovich Elemér, Boda Antal, Bogdány F. bajnok, jegyző, Boncza Miklós dr. Brezovay László dr. Chernel György dr. Csabay Béla, Csávolszky Lajos, Cseley József dr. Dáni Vilmos dr. bajnok, Esterházy Béla gróf, Ferenczi Ferencz, Fialka Gusztáv, Fialka Károly, Fischer Samu dr. Földváry László, Halász Lajos dr. Hegedüs Aladár, Hirsch Sándor, Hirsch Sebestyén ifj., Horváth Károly, Jamniczky János, Jamniczky Sándor, Karlovsky Géza, Keglevich Gyula gróf, Kiticsán Zsiga, Kosztka Emil dr. Kubik Bandi, Kun Béla dr. Lisznyay Elemér dr. Lisznyay Tihamér, Magyary Kossa József, Marton Ödön, Matencloit János báró, Meszlényi Lajos, Nagy Lajos Imre, Natter Andor, Náray Aladár, Orczy Dezső, Orosz Lajos, Pálffy Viktor, Pap János ifj. Péchy Elemér, Pekár Gyula, Pekár Imre ifj. Pirovits Aladár, Planer Gyula, Planer Jenő, Pogány József, Prokopius Béla, Radó Gyula, Roskovits Ignác, Rupp László pénztárnok, Szapáry László gróf, Székely Adám, Székely Gy. ellenőr, Szentpály István, Tóth Kálmán, Vermes Lajos, Vojnits Lajos, Vojnits Oszkár, Vojnits Sándor, Zichy Béla gróf, Zichy István gróf, bálbizottsági tagok.

A debreczeni korcsolyázó-egylet elnöksége az idén is már jó eleve megtevéen a szükséges intézkedéseket, hogy a jeges évad megnyitával minden fennakadás nélkül hódolhassanak Halifax ő szentségének s meglehetősen hosszú ideig élvezhessék is a debreczeniek a korcsolyázás gyönyöreit, folyton a legkitünőbb mulatságát a közönség a síma jégpályán.

— **A szegedi torna-egylet** 1888. évi február hó 1-én a Tisza-szálló dísztermében az állandó tornacsarnok alap javára zártkörű táncvizigalmat rendez, a rendező bizottság az alább felsorolt urakból alakult meg: Pálffy Sándor egyleti elnök, Dr. Kelemen Béla rendező bizottsági elnök, Molnár Elemér egyleti jegyző, Berko István, Burger Zsigmond, Endrényi Imre, Fekete István, Fónagy József, Főkövy Lajos, Gaal Endre, Gáspár Károly, Gollovitz László, Gyuritz Sándor, Dr. Hamary Béla, Harez Lajos biz. pénztárnok, Hevesy Kálmán, Dr. Hibay György, Junker János, Kátay Gyula, Kemény Béla biz. jegyző, Kovács István, Kutasi József, Nagy Géza, Nagy Gyula, Párnitzky Géza, Pocker József, Rieger Lajos, Schlesinger Ede, Dr. Schreiber Fülöp, Ujj János, Vajda Sándor, Weiner Miksa, Wertheim József.

A temesvári korcsolyázó-egylet számos napon keresztül kitünő sport mulatságot szerzett Temesvár intelligenciájának. Az egylet korcsolyapályáját a fáradhatatlan elnök Dr. Parlagi Márton nyugalmazott első osztályú főorvos, kinek az egylet fölvirágoztatása első sorban köszönhető, igen kényelmesen és célszerűen rendeztette be, úgy hogy a temesvári sport-

manok és sportladyk naponta ott adtak egymásnak találkát. Katonai koncerteket és más mulatságokat is rendeztek a jégen. De hogy kik tüntek ki különösen korcsolyázásukkal úgy a nők mint a férfiak közöli azt Temesvárról is ép úgy elfeledték nekünk megírni, mint fájdalom az ország igen sok városától.

A magyar torna-egyletek szövetsége közlébb igazgatósági ülést tartott, Hegedüs Sándor elnöke alatt. Az elnök jelenti, hogy Jenny Antal lemondott az elnök székről. A titkár jelenti, hogy föl-szólítást intézett a szövetségen kívül álló tornaegyletekhez a belépés iránt s ugyane tárgyban az atletikai klubokhoz a rendszeres tornázással foglalkozás és a szövetségbe lépés érdekében. Jelenti továbbá, hogy az aradi tornaegylet föl-szólítást intézett a szövetséghez az iránt hogy a második közgyűlés, a jövő nyáron, Aradon tartassék meg, annál is inkább, mert az ottai a hatóság a vendégek szíves látását eleve kilátásába helyezte. Az igazgatóság bizottságot küldött ki, a mely az aradi bizottsággal állandó érintkezésben legyen. Az egyenlő tornászöltözet tárgyában működött albizottság véleményét az igazgatóság magáévé tette s a közgyűlés elé fogja terjeszteni; a vélemény szempontjai az egészség, az esztetika s a nemzeti viselet voltak. E szerint az általános tornászöltözet a következő lenne: fekete pörge kalap árvaleányhajjal, világosszürke gyapjuing, hátrahajló galérral, egyszerű fekete nyakkendő u. n. matróz csokorra, vörös öv, végén bedugva, hogy ne röpködjön körül a tornászt, sötét kék zeke, testhez álló s ugyanoly szövétü nadrág, végre közönséges bőrczipő.

A békés-csabai korcsolyázó-egylet bár még alapszabályok nélkül működik, már is szép eredményt tüntet föl. Az egylet mult évi történetét a következő számadatokkal illusztrálhatjuk legjobban, a miből csak azt a tapasztalatot merítjük, hogy egy kis buzgalommal rendes egyletet lehetne belőle létesíteni.

Az egylet elszámolását a következőkben van szerencsénk bemutatni. Bevétel 1885/6. évi maradvány 30 frt 5 kr. 1886/7. évi tagsági díjakkól 155 frt. 1886/7. évi belépti díjakkól 65 frt. 1886/7. évi estélyekből 133 frt. 35 kr. összesen 383 frt 35 kr. Kiadás: Beruházásokra 112 frt 77 kr., napszamosoknak 134 frt, zenészeknek 58 frt 70 kr., különféle kiadások 82 frt 88 kr. Összesen 383 frt 35 kr. A kissé sok kiadás ugyan felémésztette a bevételt, de tekintettel azon körülményre, hogy az egyletnek leltár szerint meglévő vagyona kitesz 150 frtot, s ki nem fizetett tagsági díjakkól még egy pár forint be fog folyni az eredmény meglehetősen. Galli Mihály és Klein Gusztáv urak buzgólkodtak az idén különösen, hogy ismét összehozzák a korcsolyázó társaságot, mi sikerült is.

A királyné ezüst korcsolyája. Margit olasz királyné ajándékol egy ezüst korcsolyát kapott közelebb. Miután azonban a királyné nem tud korcsolyázni s ha tudna is, az ezüst korcsolya egyáltalán nem lenne arra alkalmas, elhatározta ő felsége, hogy másra fogja azt fordítani. Egy napon, midőn estély volt a királyi lakban, s tombolát rendeztek, a királyné főnyereményül az ezüst korcsolyát tűzte ki. A szerencse különös szeszélye folytán azonban a tombolán a korcsolyát — maga a királyné nyerte meg. Erre a királyné kijelentette, hogy miután a sors minden áron azt akarja, hogy ő korcsolyázzék, hát legközelebb csakugyan korcsolyaleckét vesz.

A „Budapesti önkéntes tűzoltó-testület“ 1888. évi február hó 1-én a létesítendő „országos tűzoltó-segélyalap“ javára a fővárosi VI. és VII. kerületi kör disztermében zártkörű tánczvizalmat rendez a bizottság: Goreczky Zsigmond elnök, dr. Szily József I. alelnök, dr. Lisznyay Elemér II. alelnök, Christe Loránd jegyző, dr. Saáry Zsigmond pénztáros, Kovács János ellenőr, Balogh Dezső, Báró Pál, Flóris Áron, dr. Gerber Béla, Hettlinger Alajos, Hevesi Zsigmond, Jobbágy Károly, Kájlinger Mihály, Kovács György, Mihajlovics Gyula, Pichler Ignác, Szmetena István, bizottsági tagok. Táncz kezdete: este 8 órakor. Jegyek ára: Családjegy 3 frt. Személyjegy 1.50. Tűzoltójegy 1 frt. Felülfizetések a jótékony célra való tekintettel köszönettel fogadtatnak, s hírlapilag nyugtáztatnak. (Kocsibejárt VI. ker. szerezsen-utca 54 sz.)

A tornázás Esztergomban. Esztergomból írják lapunknak: A torna-egyesület minden hétfő és szombaton este a főgymnasium torna-csarnokában Korányi József torna-mester vezetése alatt testgyakorlatokat végez. Az egyesület vívóterme is megnyílt, a hol a közös hadsereg tisztikarának egy igen képzett vívómestere már megkezdé a leczkéket. Közelebb az egylet mulatságot is rendezett. A Fürdő-vendéglő nagy termében terített hosszú asztalok mellett több mint másfélezer vendég foglalt helyett. A legszebb virágokkal díszített teremben Wimmer Imre, főkáptalani jószágigazgató, mint a torna-egyesület lelkes elnöke poharat emelt arra a közönségre, mely a csoda gyorsan keletkezett egyesület támogatásában eddig előljárt s pártfogást és jóindulatot kért a jótörekvő fiatal egyesület számára. Felköszöntőjét lelkes éljenzéssel követték s a szép [közönség szívesen kocintott az egyesület sportúzó tagjaival. Nemsokára ezután kikerültek az asztalok s szóhoz jutott a táncz műzsája. A közönség körében voltak: Ács Flórisné és Anna, Bartal Rezsőné és Icz, Brutsy Gyuláné, Büttner Róbertné, dr. Feichtinger Sándorné és Margit, dr. Földváry Istvánné, Csukássyné Kaan Etelka, Heischmann Ferenczné és Anna, Meszéna Kálmánné, Mezey Dénesné és nővérek, Munkácsy Károlyné, Niedermann Ágnes, Perényi Béláné és Margit, Pisuth Istvánné és nővérek, Schaller Antalné és Vilma, Szecskay Cornélné és Gizi, Szilágy Istvánné, és Mariska, Sztraka Istánné, Wimmer Lajosné és Irma stb. A legujabb sport négyeseket Büttner Róbert rendezte, a kit Korányi József, a torna-egyesület kitűnő tornamestere érzékenyen megirigylet.

A Körmentdi atletikai-club f. évi február 11-én a körmentdi „Korona“ vendéglő dísztermében zártkörű tánczvizalmat rendez. Kezdeté 8 órakor.

A „pécsi atletikai club“ 1888. évi február hó 4-én Pécsen a „Hattyu“ és „Nemzeti casino“ egyesített termeiben zártkörű bált tart, mely minden valószínűség szerint Pécs minden eddigi báljait felül fogja mulni fény és látogatottság tekintetében.

A pozsonyi torna-egylet f. évi január 7-iki közgyűlésén a tisztikar következő urakból alakult: elnök: Andrejczó Tivadar, alelnök: Kutrucz Rezső, titkár: Dukai Takács István, pénztárnok: Piovareci Ferencz, szertárnok: Schubert István, orvos: dr. Zsigárdy Ala-

dár, ügyész: dr. Roszival József. Valasztmány: Dömötör Iván, Fasold Győző, Kölbl Húgó, Mossóczy István, Veres Károly, Morócz Géza, Wigand Mór, Mayer Károly, Wellisch Hugó, Geisler Győző, Rolczmüller Ferecz, Kollarik József, dr. Schönviczky Bertalan, Stausz Ottó, Winkler Agost. Választn. póttagok: Takács Gyula, dr. Kuncz Rezső, Molec Dani, Weinert Győző, Andrassy Dezső.

A temesvári csolnakázó-egylet f. hó 19-én a vígadó termeiben igen díszes sikerült bált rendezett; a mi különben nem is lehetett másképp midőn a rendező bizottság élén Kovács Sebestéyn Aladárral a legbúzógoban munkálkodott annak sikerén.

A kaposvári korcsolya-clubról olvassuk egy ottani lapban, hogy az idén igen szép közönség látogatta jégpályáját, mely czélszerűen volt berendezve.

A korcsolyázás Székesfehérváron. A székesfehérvári korcsolya-egylet elnöksége igen jó jégpályát készíttetett az idén s ennek köszönheti, hogy e mostani saisonban nagy terjedésnek örvendhetett a korcsolyázás nemes sportja. A jégpályán naponta künn volt a város intelligenciája.

„HERKULES NAPTÁR“

Május 25. nevezési zárnapp a bécsi Regattára.
Junius 23. és 24. bécsi Regatta.

Kiadják: Porzsolts testvérek.

A „Herkules“ előbbi évfolyamaiból még néhány teljes példány szerkesztőségünk útján megszerezhető, még pedig a következő áron:

A „Herkules“ 1884-iki egész évfolyama	6 frt
„ „ 1885-iki „ „	8 „
„ „ 1886-iki „ „	8 „
„ „ 1887-iki „ „	8 „

A magy. kir. 1-ső honvéd kerület és a cs. k. 86. és 68-dik gyalogezredek tisztii egyenruházat szállítója.

* * * * *

A budapesti 1885-iki országos kiállítás „ÉRDEM JELEÜL“

ROSENTHAL H. Trieszti kiállítás ARANY ÉREM.

* * * * *

BUDAPEST, Gizella-tér 1. sz. (Haas-féle palota).

Mindennemű **katonai és hivatalnoki szintugy egyleti**

EGYENRUHA ÉS HADI FELSZERELÉSEK GYÁRA

A nagyméltóságú m. k. honvédelmi, kereskedelmi és belügyminiszteriumok felszerelési szükséglet szállítója.

Gyár: Szondy-utca 53. sz.

A kinestári és közalapítványi erdőtisztek egyenruhájának a nagyméltóságú miniszterium által megbízott szállítója.

1-13

Tartalom: Haladunk-e? — r — s.-tól. — Az I. ker. polgári kör korcsolya-versenye. — t — ü.-tól. — Előkészületek a tavaszi és nyári évadra. Nagy Sándor-tól. — Korcsolyázó verseny. P. B.-tól. — Egészségtani szabályok a korcsolyázók számára. Tersánczky József-től. — A pápai korcsolya-egylet közgyűlése. Sarlay János-tól. — A „Bécsi amateur Regatta“ sorozata. — Különlélek. — Hirdetések.